

B verda

Barcelona verda. Juny 2006 núm. 106

Parcs i Jardins

LA PORTADA

Si hi ha un lloc que ara val la pena visitar a Barcelona és el Roserar de Cervantes. Milers i milers de roses ens obsequien amb la seva bellesa. N'hi ha tantes que la seva

aroma ho omple tot. El 6è. Concurs de Roses Noves, celebrat el maig passat, va ser una bona ocasió per gaudir d'aquest paisatge tan espectacular. No us el perdeu!

3 Editorial

Compromisos que es fan realitat

4 Notícies

11 Opinió

La platja, un espai de civisme

12 Agenda 21 de Barcelona

Avaluar la feina feta

14 El personatge

Catherine Mosbach

16 B-verda

20 Espai metropolità

L'Airosa

22 Reportatge

Barcelona, capital del paisatge

26 Paisatgisme

El Parc de la Pedra Tosca

28 Eduquem per a la sostenibilitat

Conèixer el món agrari a ciutat

30 Apunts de jardineria

Arbres en flor que guarneixen l'estiu

32 Fulls tècnics

La creació de noves varietats de roses

34 Pàgines verdes

PUBLICACIÓ BIMESTRAL
Núm. 106 juny del 2006

PRESIDENTA
Imma Mayol i Beltran

VICEPRESIDENTA
Montserrat Ballarín i Espuña

EDITA
PARCS I JARDINS DE BARCELONA INSTITUT MUNICIPAL
Tarragona, 173. 08014 Barcelona
tel.: 93 413 24 00
fax: 93 413 24 24
e-mail: parcsijardins@mail.bcn.es
www.bcn.es/parcsijardins

DIRECTOR
Jordi Campillo

COORDINACIÓ
Rosa Garriga

CAP DE REDACCIÓ
Maria Rosa Salvadó

CONSELL DE REDACCIÓ
Antonia Barba, Empar Escayola, Patricia Falcone,
Teresa Franquesa, M. Alba Fransi, Dani García, Izaskun
Martí, Margarita Parés, Montse Rivero, Coloma Rull

CONSELL ASSESSOR
DIRECCIÓ TÈCNICA DE PARCS I JARDINS DE BARCELONA:
Joan Andreu Verdagué
ESCOLA TÈCNICA SUPERIOR D'ARQUITECTURA DE BARCELONA:
Miquel Vidal
FOMENT DE LES ARTS DECORATIVES (FAD): Xavier Rovira
DIPUTACIÓ DE BARCELONA: Manuel Canes
ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA DE BARCELONA (UPC):
Xavier Fàbregas
EL TINTER, S.A.L.: Àngel Panyella
CONSELL DE COORDINACIÓ PEDAGÒGICA DE BARCELONA:
Antònia Hernández
ASSOCIACIÓ DE PROFESSIONALS DELS ESPAIS VERDS DE
CATALUNYA (APEVC): Àlex March
AGÈNCIA D'ECOLOGIA URBANA DE BARCELONA:
Salvador Rueda
OBSERVATORI DEL PAISATGE: Joan Nogué
COL·LEGI OFICIAL D'ENGINYERS TÈCNICS AGRÍCOLES DE
CATALUNYA: Xavier Argimon
BCN MONTJUÏC: Ferran Ferrer
INSTITUT DE RECERCA I TECNOLOGIA AGROALIMENTÀRIA
(IRTA): Pere Cabot

GESTIÓ, PRODUCCIÓ EDITORIAL I IMPRESSIÓ
El Tinter, S.A.L. (empresa certificada ISO 14001 i EMAS)
tel.: 93 357 00 50

COL·LABORADORS D'AQUEST NÚMERO
Lluís Abad, Roser Batlle, Ernest Costa (fotografies),
Lurdes Planes, Albert Punsola

ASSESSOR LINGÜÍSTIC
Marià Pou Nadal

FOTOGRAFIA
Dani García, Alonso José Fernández, Manel Raya

FOTO PORTADA
Dani García

DISSENY I DIRECCIÓ D'ART
Ruiz+company

PUBLICITAT I PATROCINIS
José Luis Almuñí

SECRETARIA I SUBSCRIPCIONS
Núria Ugena

TIRATGE
10.000 exemplars

Barcelona Verda no comparteix necessàriament les opinions expressades pels autors dels articles publicats.

Copyright: Reproducció autoritzada amb indicació de la font. Se'n sol·licita còpia.

Aquesta revista utilitza la família tipogràfica Fedra.

Paper reciclat
Cyclus print Torras de 115 i 170 g

Editorial

Compromisos que es fan realitat

En els darrers dos mesos s'han acabat els treballs de rehabilitació de dos grans espais verds de Barcelona: els parcs de la Ciutadella i de Monterols. La feina que s'hi ha fet forma part dels compromisos contrets per l'Ajuntament de Barcelona amb la ciutadania a través del Pla d'Actuació Municipal (PAM) iniciat el 2004 i que s'acabarà l'any vinent.

Si, durant molts anys, la prioritat en l'àmbit de l'espai verd públic va ser, sobretot, disposar de nous parcs i jardins, creiem que ara el que cal és dedicar esforços a consolidar-los. De superfície verda, se'n seguirà guanyant, com en el cas del futur Parc de la Sagrera. Cal tenir present, però, que una ciutat no es valora solament per la quantitat –en aquest cas, les hectàrees destinades a verd urbà–, sinó també per l'estat de conservació.

Aquest ha sigut, sobretot, el compromís municipal durant el present mandat: que els espais verds de Barcelona creixin en qualitat, així com en serveis i en equipaments.

És per aquest motiu que un dels grans objectius del PAM 2004-2007 ha estat la rehabilitació integral d'onze grans parcs de la ciutat. A hores d'ara, aquest objectiu ja s'ha aconseguit en més de la meitat dels espais previstos, bé perquè ja s'han acabat

els treballs (com en el cas dels parcs de la Creueta del Coll, Monterols i la Ciutadella) o perquè aviat s'acabaran (Jardins de Mossèn Cinto Verdaguer, Jardins del Palau de Pedralbes i Park Güell). Quant a la resta (parcs del Guinardó, del Turó de la Peira, de la Pegaso i de Joan Miró), les obres començaran aquest estiu. El mateix passa amb els treballs de manteniment integral –sobretot de renovació d'infraestructures– que s'estan fent en vint-i-sis parcs i jardins més, actualment molt avançats i en molts casos acabats. La creació de noves àrees de joc infantil integradores ja és una realitat, i, en més de cinc-centes de les que ja hi ha, s'hi han fet les actuacions necessàries per aplicar l'actual normativa europea. Tots els districtes compten amb noves àrees de grans dimensions per a gossos (deu de les vint previstes ja estan en funcionament) i els horts urbans s'han anat escampant per la ciutat.

Aquesta ha estat en els últims anys, i encara ho és, la principal feina de Parcs i Jardins: seguint les directrius del PAM, treballar per millorar i consolidar la qualitat del verd existent. Perquè creiem que els compromisos hi són per complir-los.

*Jordi Campillo,
gerent de Parcs i Jardins*

Notícies

Tot a punt per gaudir de les platges de Barcelona

Des del dia 3 de juny, data en què comença la temporada alta de banys, tots els serveis de les platges de la ciutat estan a ple rendiment per oferir als usuaris un espai d'esbarjo amb la màxima qualitat. Com cada any, s'han introduït millores, que inclouen un major nombre d'equipaments, i també mesures que tenen com a objectiu facilitar als ciutadans i ciutadanes el compliment del deure cívic de mantenir les platges netes.

Les platges de Barcelona són, sens dubte, un gran espai de lleure, especialment quan arriba l'estiu. El març passat ja es van posar a punt les infraestructures i es van muntar els equipaments necessaris aquests mesos, com passeres de fusta, WC, dutxes, etc. Així mateix, abans de Setmana Santa es van aportar 80.000 m³ de sorra a la platja de la Barceloneta, i durant aquest mes de juny s'acabaran de fer les aportacions de sorra en aquesta platja i a la del Bogatell.

QUIOSCOS SOSTENIBLES

La renovació de concessions de quioscos-bar –aquest any són sis– té com a element destacat l'ambientalització del servei. Així, el plec de condicions inclou aspectes com l'ús de gots reutilitzables i el consum de productes a granel, que permetran reduir el volum de residus; una major eficiència energètica dels quioscos mitjançant l'ús de bombetes de baixa intensitat; la gestió selectiva dels residus, i la col·laboració amb la campanya institucional per fomentar aquesta pràctica. Un element destacat és la instal·lació en aquests establiments de limitadors-controladors de decibels, amb l'objectiu de fer compatible la música amb les persones que passegen i no volen soroll i amb el descans dels veïns de la zona. L'aparell permet programar horaris d'emissió musical diferents per a cada dia, corregir automàticament els volums que superin els 40 decibels i conèixer i

Aquest estiu ha entrat definitivament en funcionament el Centre de la Platja, un espai de referència per al litoral de la ciutat

Aquest any s'han instal·lat bancs al costat de les dutxes

Recollida selectiva
d'envasos (groc), rebuig (gris),
vidre (verd) i paper (blau)
a la platja de la Nova Icària

emmagatzemar en una *web* la informació dels diferents nivells de so que s'hagin emès.

També s'ha demanat que disposin d'un major nombre de WC d'ús públic que permetin complementar els instal·lats per l'ajuntament (representarà un increment de vint-i-quatre WC més) i que aquests locals estiguin adaptats a les persones amb disminució.

EL CENTRE DE LA PLATJA

Aquest és un espai de referència per al litoral de la ciutat on es podrà trobar informació sobre tots els esdeveniments i activitats que es duen a terme a les platges de Barcelona. L'objectiu del centre és donar a conèixer els valors socials del litoral i promoure els usos i activitats que permeten a la ciutadania gaudir d'aquest espai públic durant tot l'any. Així, hi haurà visites guiades a les exposicions permanents del centre ("La ciutat i el mar" i "La vida al litoral de Barcelona"), exposicions temàtiques, xerrades i activitats de participació i educatives amb la col·laboració del Centre de Recursos Barcelona Sostenible, la Creu Roja, el Consorci El Far i dues entitats europees, FSC i Valle dei Casari. Juntament amb el Consorci de Biblioteques de Barcelona, durant els mesos de juny i juliol funcionarà una biblioplatja amb servei de préstec de llibres, revistes, diaris i CD.

MÉS EQUIPAMENTS

La Direcció de l'Espai Públic de la Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona ha instal·lat deu bancs de fibra de vidre a diverses dutxes de les platges perquè els usuaris hi puguin deixar les bosses i la

roba mentre les fan servir. A la plaça del Mar s'han col·locat vint-i-un WC nous connectats al clavegueram i s'han renovat les bases de sis dutxes.

Quant al servei de suport al bany per a persones amb disminució, situat a les platges de la Nova Icària i la Barceloneta i que compta amb la col·laboració de voluntaris de Creu Roja, aquest any s'amplia a la Nova Mar Bella, amb un nou sistema que consisteix a deixar durant un temps determinat les cadires de bany amfibies als acompanyants de les persones que les necessiten. Així mateix, les platges on el servei el fan voluntaris s'han equipat amb dos argues manuals per facilitar el trasllat de les cadires.

MILLORES AMBIENTALS

Reduir el volum de residus i reciclar els que es generen a les platges és un dels grans objectius en què treballa des de fa uns quants anys l'Ajuntament de Barcelona. A les mesures adoptades anteriorment –més papereres i diferenciades segons els residus per poder-los reciclar–, aquest any s'hi afegeix una prova pilot a la platja de la Nova Icària. Consisteix a agrupar totes les papereres en sis punts d'aportació situats als accessos a la platja. Hi haurà vuit papereres: quatre per als envasos (groc), una per al vidre (verd), una per al paper (blau) i dues per al rebuig (gris). Aquestes àrees d'aportació seran molt visibles des de qualsevol punt de la platja, gràcies a una silueta de dos metres d'alçada d'una persona que diposita residus als contenidors. Quant a l'estat de l'aigua, aquest any s'assajarà un equip que permet saber-ne en temps real la qualitat bacteriològica. Es tracta d'una boia que s'instal·larà davant de la platja de la Nova Icària i que conté un equip que constantment estarà fent anàlisis i les enviarà a un centre de recollida de dades.

FER UN BON ÚS DE LES PLATGES

Com ja és habitual, s'ha organitzat una campanya de comunicació destinada a aconseguir que els usuaris facin un ús respectuós de les platges. Amb aquest objectiu s'instal·laran torretes informatives, cartells a la sorra en tres idiomes, opis i banderoles. Un últim aspecte per assenyalar en aquest sentit és el dispositiu que s'està preparant per fer compatible l'ús que fan de les platges de Barcelona les persones que hi van a celebrar la revetlla de Sant Joan i les que l'endemà hi acudeixen per passar-hi el dia.

Els horts urbans, a la Fira de Sant Ponç

Cada any, l'11 de maig, diada de Sant Ponç, al carrer Hospital de Barcelona se celebra una fira dedicada a les herbes aromàtiques i medicinals, la mel i la fruita confitada. Aquest any, Parcs i Jardins hi ha estat present amb una parada on s'ha explicat què són els horts urbans als ciutadans i ciutadanes que han visitat aquesta fira tan saludable i tan dolça i se'ls ha obsequiat amb petits pots de mel procedent dels ruscos que hi ha als horts de Can Mestres i de Can Soler. A la parada, s'hi va instal·lar un rusc amb abelles autòctones, que va constituir un important element didàctic. A la masia

de Can Soler, amb terrenys a Sant Genís dels Agudells, al districte d'Horta-Guinardó, l'any 2001 s'hi van crear trenta-cinc parcel·les de conreu. Els horts urbans són un programa de participació destinat als jubilats i jubilades de Barcelona mitjançant el qual se'ls proporcionen espais per desenvolupar activitats agrícoles sobre la base dels principis de l'agricultura biològica. Actualment, ja compten amb aquestes instal·lacions Horta-Guinardó, Sants-Montjuïc, Gràcia, Sant Martí i Sant Andreu, i està previst que ben aviat n'hi hagi a la resta de districtes de la ciutat.

Imma Mayol, presidenta de Parcs i Jardins, amb Pep Ordóñez, responsable dels horts urbans, a la parada de la Fira de Sant Ponç

El Parc de la Ciutadella, escenari de la Festa de la Primavera

El 30 d'abril, el Parc de la Ciutadella va obrir les portes per oferir als visitants el millor dels seus aspectes, un cop acabades les obres de rehabilitació integral que s'han fet en aquest parc de Barcelona. I per celebrar-ho s'hi va fer la Festa de la Primavera 2006. Un parell de dies abans, a la plaça de la Catedral, a vint-i-dos mercats de la ciutat i a vuitanta floristeries es van repartir 130.000 plantes. Als mercats, els encarregats de fer l'obsequi van ser els jardineros de Parcs i jardins, i, pel que fa a les floristeries, aquest és el segon any que el Gremi de Floristes de

Catalunya ofereix la seva col·laboració. Durant la Festa de la Primavera també es van repartir plantes (al voltant de 50.000) i els assistents van poder gaudir de l'actuació de grups d'animació, del grup Galiot Teatre i de la Marxing Band del Taller de Músics i d'activitats relacionades amb la jardineria i el medi ambient. Quant a les obres de rehabilitació del Parc de la Ciutadella, han representat una inversió de gairebé 2.088.000 euros i han inclòs actuacions en infraestructures, jardineria, instal·lacions lúdiques, serveis i senyalització.

El Parc de Monterols torna a obrir les portes

El 25 de maig, els ciutadans i ciutadanes van poder tornar a gaudir del Parc de Monterols, que ofereix el millor aspecte un cop acabades les obres de rehabilitació integral que van començar l'agost passat en aquest espai verd. La reforma, incloses l'obra civil i la jardineria, ha costat 1.240.302 euros.

Monterols és un parc forestal amb una vegetació densa i variada, sobretot d'espècies autòctones i d'altres d'origen agrari. La diversitat d'arbrat queda patent amb la presència de garrofers, xiprers, pins, alzines, cedres, roures i cirerers de flor, entre altres espècies. El més destacat, però, és un exemplar d'alzina surera de dimensions notables catalogat com a arbre d'interès local, i el dens sotabosc, en el qual abunden el marfull, el pitòspor i l'aladern. També hi són presents les plantes aromàtiques.

LA REHABILITACIÓ

Les obres fetes han abastat actuacions d'infraestructura, instal·lacions i jardineria. Cal assenyalar que s'han adoptat mesures per a una gestió sostenible, com són la instal·lació d'una xarxa de reg que disposa de sistemes de seguretat de control de l'aigua i la utilització, per a jocs, mobiliari urbà, paviments i tanques, de fusta que procedeix de sistemes de gestió forestal sostenibles. Un altre aspecte destacat és la construcció d'una xarxa de col·lectors, fins ara inexistent, que ha permès millorar el

sistema de drenatge del parc.

S'han millorat tant l'àrea de gossos com la de jocs infantils i s'ha creat una nova àrea destinada a aquest segon ús. Quant a l'enllumenat, se n'ha instal·lat de nou a les àrees de joc infantil, a la de gossos i a tot el camí perimetral que uneix els tres accessos al parc. Els paviments s'han rehabilitat en la totalitat, així com les estructures de murs i escales, i s'han col·locat baranes a les escales i als punts amb un especial pendent. Els contenidors de deixalles vegetals s'han integrat completament a l'entorn, s'ha instal·lat una senyalització més actualitzada i accessible i s'han renovat totes les papereres i la majoria de bancs. La pista de botxes ha estat substituïda per una de minibàsquet.

LA VEGETACIÓ

El projecte de rehabilitació ha inclòs la millora de la fertilitat de les superfícies de cultiu, que s'ha consolidat amb nous arbres i arbustos. Les noves plantacions s'han fet amb espècies molt variades: roures martinencs (*Quercus pubescens*), garrofers (*Ceratonia siliqua*), arbres de l'amor (*Cercis siliquastrum*), xiprers (*Cupressus sempervirens*), freixes de fulla petita (*Fraxinus angustifolia*), cirerers del Japó (*Prunus serrulata* 'Amanogawa'), ametllers (*Prunus dulcis*), pins blancs (*Pinus halepensis*), pins pinyers (*Pinus pinea*), alzines (*Quercus ilex*), alzines sureres (*Quercus suber*) i *Schinus aroeira*.

S'ha construït una xarxa de col·lectors, fins ara inexistent, que ha permès millorar el sistema de drenat del parc

Gran èxit de públic en la sisena edició del Concurs de Roses de Barcelona

Els dies 5, 6 i 7 de maig es va celebrar, al Roserar de Cervantes, el 6è. Concurs Internacional de Roses Noves de Barcelona. Si el dia 5 es va dedicar sobretot al concurs pròpiament dit, els dies 6 i 7, la gran quantitat de persones que van visitar aquest bellíssim jardí temàtic de la ciutat no només van poder gaudir dels milers de flors que ara omplen els rosers, sinó també de tallers i activitats organitzats amb motiu del concurs.

La benignitat del nostre clima fa que Barcelona obri la temporada mundial de concursos de roses noves. Aquest any, un hivern de fred sostingut, però no pas rigorós, ha permès que les plantes descansessin prou per poder-se desenvolupar en una primavera més aviat eixuta. Això ha fet que, per exemple, les malalties fúngiques hagin estat gairebé inexistent i que les plantes hagin tingut un bon ritme de creixement, de manera que han arribat esplendoroses a la primeria de maig.

En aquesta sisena edició del concurs, s'hi han presentat setanta-tres varietats noves de roses, la gran majoria amb característiques molt rellevats. És per això que la tasca de la comissió permanent que valora les roses al llarg de l'any i la del jurat internacional ha estat complicada. Cada varietat de rosa competeix entre les de la seva categoria o raça, que és com se'n diu tècnicament. N'hi ha sis: floribunds, arbustius, híbrids de te, paisatgistes, miniatura-entapissants i enfiladissos. El nivell de novetat i les moltes qualitats de les roses de recent creació donen una mostra de la vitalitat amb què progressa el món del roserisme i de la passió que desperta entre el públic.

ELS ROSERS PREMIATS

En la categoria oficial, els rosers guardonats han estat els següents:

Híbrids de te: 'Meiryset', de Meilland International. És un roser de vegetació molt vigorosa i fulla fosca. Una planta ben equilibrada de 60 a 80 cm alçada, de floració precoç, re floridora ininterrompudament. Les flors presenten la particularitat de ser molt especials quant a la coloració, d'un vermell cardenal a l'anvers del pètal i de color groc palla al revers. Sembla que la calor podria deteriorar una mica la fermesa i el color dels pètals en envellir la flor.

Floribunds-polyanthes: 'Meibivers', de Meilland International. Roser de 60 a 90 cm, de vegetació molt forta i ramificada des de la base, espessa. Fulles mitjanes de mida, color i lluentor; floració precoç, abundant i interrompuda. Les flors són de color rosa mitjà, amb el revers més fosc. Flor aplanada i petita (5 cm de diàmetre). Perfum lleuger. Apunta bé com a roser per a massís.

Arbustius-paisatgistes: 'Y 578', de Louis Lens. Roser de fins a 120-150 cm, amb força espines. Fullatge verd mitjà, flors en buquets, de color groc a l'inici i més crema quan maduren. Perfum intens. Floreix a tongades després de la primera floració. Sembla força resistent a les malalties. Deu pètals, 7 cm de diàmetre.

Miniatures-entapissants: 'Kordwarull', de W. Kordes Söhne. Roser de 50 cm d'alçada, molt ramificat i compacte. Fullatge verd fosc i molt sa, lluent. Flors senzilles, de cinc pètals i de color rosa violaci amb la base del pètal blanquinosa, cosa que reforça el color daurat dels estams, força allargats i nombrosos. Perfum lleu.

Enfiladissos: 'Chewcherish', de Warner's Roses. Roser de creixement mitjà (fins a 3 m alçada). Vegetació lluent, de color verd fosc. Roses semiplenes de color rosa mitjà

El nivell de novetat i les moltes qualitats de les roses presentades aquest any al concurs són una bona mostra de la vitalitat del món del roserisme

Aquest any, milers de persones han tornat a visitar el Roserar de Cervantes durant els dies del concurs

1.

2.

3.

4.

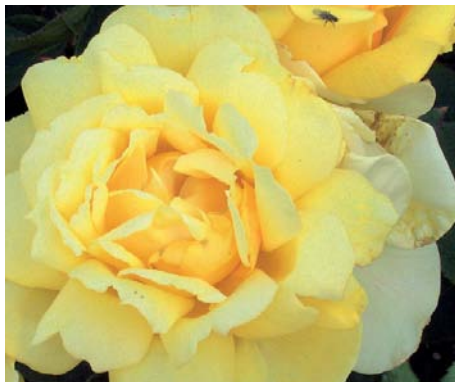
5.

6.

Roses guanyadores l'any 2006:

1. MEIBIVERS
2. FE-95044-HT
3. CHEWCHERISH
4. MEIRYSET
5. KORDWARUL
6. Y 578
7. MR-406-HT-G
8. Y 778

7.

8.

Agraïm el patrocini d'ONO i la col·laboració d'Hotels Accor, El Triangle, Gremi de Floristes de Catalunya, Gremi d'Editors de Catalunya, Fundació Escola d'Art Floral de Catalunya, Ajuntament d'Esplugues de Llobregat, El Periòdic, COMRàdio, El Racó d'en Freixa, Prats Fatjó i Open Seat.

amb la base del pètal blanc. Perfum mitjà. Roser molt equilibrat. Tiges flexibles. *Premi Especial Barcelona al roser més destacat: 'Meibivers', de Meilland International.* Aquest roser, guanyador de la categoria de floribunds, és el que ha obtingut una major puntuació absoluta. Fora de la categoria oficial s'han lliurat tres guardons més: *Premi de la Rosa de la Gent Gran*, atorgat pel Consell Municipal de la Gent Gran de Barcelona a 'FE-95044-HT', de Viveros Francisco Ferrer (híbrid de te); *Premi a la Millor Fragància*, atorgat per l'Associació d'Amics dels Jardins de Barcelona a 'MR-406-HT-G', de Meilland International (híbrid de te), i *Premi a la Belleza*, atorgat per l'Associació Espanyola de la Rosa a 'Y 778', de Louis Lens (floribund).

MOLTES ACTIVITATS

Un cop acabada la feina del jurat i lliurats els premis, cap a dos quarts de 6 de la tarda del dia 5 es van obrir al públic les portes del Roser de Cervantes, i a les 7 es va poder gaudir d'un concert de la Banda Municipal de Barcelona. El dia 6 al matí, el Gremi de Floristes de Barcelona va fer demostracions florals, i el cuiner Ramon Freixa, distingit amb una estrella Michelin, va fer una demostració culinària. El diumenge dia 7, les activitats van anar a càrrec de l'Escola d'Art Floral de Catalunya.

Lluís Abad
tècnic jardiner de Parcs i Jardins

Nous falcons a Barcelona

Niu de falcó pelegrí a la torre Macosa de Diagonal Mar

Dins del programa de recuperació del falcó pelegrí a Barcelona, aquest any han criat tres parelles, que han tingut un total de deu polls. Els nius són a la Sagrada Família (dos polls), al penya-segat marítim de Montjuïc (quatre polls) i a la torre Macosa de Diagonal Mar (quatre polls). El falcó pelegrí (*Falco peregrinus brookei*) és un rapinyaire diürn que s'alimenta exclusivament d'ocells que caça al vol. Fa niu en els sortints de penya-segats i edificis elevats. Va ser una espècie nidificant regular a Barcelona fins que l'any 1973 se'n va abatre l'última parella a Santa Maria del Mar. Per recuperar aquesta espècie a la ciutat, el 1999, l'ajuntament va iniciar un programa de reintroducció conjuntament amb l'empresa Thalassia

Estudis Ambiental, S. L. S'ha utilitzat la metodologia del *hacking*, que consisteix a posar pollets de falcó nascuts en captivitat en caixes niu que s'instal·len en edificis elevats, on són alimentats fins que aprenen a volar i a caçar i ja no els cal tornar a la caixa niu. Del 1999 fins al 2003 s'han alliberat quaranta-set pollets, i el 2004 van fer niu i van criar les dues primeres parelles al penya-segat marítim de Montjuïc i a la torre Macosa de Diagonal Mar. L'any 2005 es va establir una tercera parella a la Sagrada Família. A aquestes tres parelles, se n'hi ha d'afegir una altra que ja va criar el 2003 a la Central Tèrmica de Sant Adrià de Besòs. Fins ara han nascut a Barcelona un total de vint-i-tres falcons pelegrins.

Fonts més sostenibles

L'Ajuntament de Barcelona ha estrenat nova contracta de manteniment de fonts amb equips més avançats tecnològicament i més sostenibles. Tant les mateixes eines de treball com els sistemes de manteniment de les 1.572 fonts públiques i les 222 fonts ornamentals de la ciutat incorporen criteris ambientals, que es traduiran en un important estalvi d'aigua i energia i en una gran reducció de la contaminació acústica i atmosfèrica. Així, els nous vehicles d'inspecció, neteja i reparació seran propulsats per gas natural, amb uns motors que redui-

ran el nivell de soroll entre 3 i 4 decibels respecte al motor dièsel. També s'introdueixen nous equips i serveis, com són una nova embarcació de neteja dels residus superficials, nous sistemes de neteja sense necessitat de buidar el vas de la font, sistemes de reducció d'aigua a les fonts públiques per beure i la substitució de les actuals làmpares incandescentes per noves tecnologies d'il·luminació de baix consum. El nou servei de manteniment de les fonts de Barcelona també inclou tractaments i controls per garantir la qualitat de l'aigua.

La platja, un espai de civisme

Roser Batlle
pedagoga
Fundació Catalana de l'Esplai

Quan jo era petita, a les tardes d'estiu gairebé només els pescadors restaven a la platja. Els banyistes marxaven a l'hora de dinar i no hi havia gaire costum de tornar-hi. Actualment, les platges estan plenes de bon matí al vespre, l'atracció de la platja com a espai de descans i esbarjo ha crescut de manera imparable.

Som molta gent i som a tot arreu. Afortunadament, la majoria de les nostres platges gaudeixen d'instal·lacions, serveis i equipaments impensables anys enrere: dutxes, passarel·les, lavabos, jocs infantils, papereres, neteja permanent, socorristes... No hi ha motius per a la nostàlgia! I, tanmateix..., per què els ciutadans embrutem i destruïm tant la platja? Si tant ens agrada, si tant la volem fruit..., com és que cal invertir tants recursos a netejar i rehabilitar? No fugim d'estudi: els únics responsables dels plàstics i papers que suren a l'aigua i de les burilles, xapes, llaunes i vidres que reposen a la sorra som els ciutadans. És, senzillament, un problema de civisme, cultura, educació. Hi ha molts factors que hi incideixen. D'una banda, estem associant perillosament platja i consum. La platja com a *lloc de consum* (i, per tant, de residus), però també la platja com a *objecte de consum*: és a dir, com a valor fungible del qual som clients, però no som responsables. Talment com un gelat!

D'altra banda, com a ciutadans occidentals benestants, a vegades domina la cultura de demanar tots els drets i esquivar el màxim de deures. La cultura de "si pago, tinc dret a...", "no és la meva responsabilitat netejar...", "això li toca a l'ajuntament...", etcètera. Ens hem acostumat a ser mereixedors de serveis a canvi de pagar impostos. Finalment, tot s'ha de dir, la funció parental s'ha debilitat. Tots els nens i nenes criden, embruten, molesten i són insuportables en algun moment de la seva vida. Per això necessiten al seu costat adults responsables i afectuosos que, de tant en tant, els posin límits i els corregeixin. Una bona esbrancada, en el seu punt just, és tan saludable com una tempesta d'estiu!

Les platges de Barcelona són un tresor de tots els ciutadans, com ho són el modernisme, les places i jardins, el dis-

seny, la gastronomia, el gòtic o el Parc de Collserola. Com hi podem contribuir les famílies perquè no es malbaratin?

Alguns consells senzills:

Quan arribem a la platja, netegem el lloc on ens volem instal·lar. És un gest que té el valor simbòlic d'expressar responsabilitat: és el que fariem si arribéssim a casa i veiéssim brossa escampada per terra.

Expressem clarament als nostres fills la nostra escala de valors: admiració pels racons nets i polits i rebuig cap als racons bruts o deixats.

Cridem amablement l'atenció als veïns incívics. És dur fer-ho, però, si més no, prenguem-nos-ho com un entrenament personal en habilitats socials. De la mateixa manera, fem que els nostres fills percebin els comportaments cívic dels veïns. Recordem que sempre fa més soroll un arbre que cau que cent arbres que creixen!

Anem a la platja en colla, amb altres amistats. La companyia d'altres famílies que comparteixen criteris educatius ajuda a establir els límits i corregir els nostres fills quan cal.

Lluitem contra el concepte de platja-consum, un concepte que ens abocarà a la passivitat i el conformisme, i substituïm-lo pel de platja-salut. És a dir: platja-esport, platja-relax, platja-comunicació, platja-higiene. Ens col·loca millor en una dimensió de ciutadania activa i responsable.

Fem de la platja un espai de civisme!

Avaluar la feina feta

Agenda 21

Forns solars instal·lats a Biocultura per la Fundació Terra, una de les organitzacions que van assistir a la trobada d'avaluació dels Plans d'Acció 21

El 30 de març passat es va fer, a la Casa Golferichs, una jornada d'avaluació dels Plans d'Acció 21 adreçada als firmants del *Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat* que ja han presentat el seu pla d'acció. Durant la trobada, a la qual van assistir representants de trenta organitzacions, es van presentar els resultats aconseguits fins ara i es van formular propostes que permetin millorar els processos iniciats.

Passar del dit al fet, estructurar les accions, aplicar millores pioneres que segurament en el futur seran de caràcter obligatori, la satisfacció de la feina ben feta... , aquests són alguns dels aspectes que els assistents van destacar

a l'hora de valorar què els ha aportat la realització dels plans d'acció. Des de l'inici d'aquesta fase de l'Agenda 21 de Barcelona ja són seixanta-cinc les organitzacions firmants que han presentat el seu Pla d'Acció 21. En conjunt, representen set-centes cinquanta actuacions vinculades als deu objectius del *Compromís*. Destaquen les relacionades amb els residus (140), els recursos (128), l'educació ambiental (109), l'activitat econòmica (74), la mobilitat (62) i l'impacte global i la cooperació (59). Prèviament a la jornada, es va demanar a les organitzacions que ja han fet el seu pla d'acció que omplissin un formulari d'avaluació per internet. Això ha permès obtenir dades de conjunt de les trenta-

una entitats que van contestar aquest qüestionari. En un 61% dels casos es considera que el col·lectiu implicat en el pla d'acció ha estat ben informat de la seva elaboració; la participació en aquest procés ha estat alta en un 35% dels casos i baixa en un 16%; una tercera part de les actuacions dels plans són innovacions; un 42% dels enquestats consideren que com a resultat del pla ha millorat molt la sensibilitat de la seva organització sobre la sostenibilitat, i un 81% aconsellaria a una altra organització que fes el pla d'acció. Però, de totes les dades, possiblement la més destacada és que les actuacions recollides en els plans s'estan aplicant en un 90% dels casos.

FER UN PLA D'ACCIÓ

Un aspecte destacat de la jornada van ser les propostes destinades a facilitar l'elaboració dels plans d'acció. Algunes de les intervencions van posar de manifest que, de la mateixa manera que cal implicar el col·lectiu en el procés, també s'ha de demostrar que les seves aportacions es tindran en compte. També es va destacar la necessitat de triar una estratègia adequada a les característiques de l'organització, de planificar i definir clarament els objectius, de buscar models i exemples existents, d'utilitzar com a punt de partida programes d'actuació de caràcter general, d'aprofitar mecanismes de treball establerts, com, per exemple, els sistemes de gestió, de simplificar (si una actuació és molt fàcil, però alhora costa molt d'assumir, es deixa de fer) i d'assajar, ja que una prova pilot permet experimentar possibles millores i innovacions sense grans riscos. Quant als recursos per a l'elaboració dels plans d'acció, es va valorar de manera molt positiva l'assessorament personalitzat de la secretaria de l'Agenda 21 i els esmorzars d'Acció 21, que han permès a les organitzacions firmants del *Compromís* conèixer els plans existents.

**Les actuacions recollides
en els plans s'estan
aplicant en un 90% dels
casos**

MILLORAR PER AVANÇAR

Les propostes de millora van ser l'últim tema que es va tractar. De les diferents intervencions destaca la necessitat de propiciar, enfront de la competitivitat, una cultura de cooperació i de treball en xarxa, i de demostrar que la inversió en participació és rendible donant a conèixer bones pràctiques fruit de l'experiència de participació en els plans d'acció. Altres participants en la jornada es van referir a les feines relacionades amb l'elaboració dels plans.

Així, es va proposar fer la diagnosi prèvia de manera participada i es va assenyalar la conveniència de facilitar exemples que serveixin de model per a cada sector, així com de desenvolupar recursos que es puguin generalitzar, com és el cas de les ecoauditories que el CEPA ha ofert als firmants. Pel que fa a la percepció ciutadana de l'Agenda 21, es va posar de manifest la necessitat de prestigiar-la, de difondre els avenços aconseguits i de crear mecanismes perquè la gent pugui conèixer els resultats de l'aplicació de les actuacions previstes en els plans d'acció.

NOU CERCADOR

El lloc web de l'Agenda 21 acaba d'estrenar un cercador de plans d'acció. Les fitxes resum dels plans d'acció dels firmants del *Compromís*, fins ara disponibles només en format PDF, han estat incorporades a una base de dades. Això ha fet possible dissenyar un cercador que permet seleccionar els plans d'acció segons l'àmbit de les organitzacions (ambientalistes, altres ONG, empreses, universitats, associacions professionals) i també buscar actuacions concretes per paraules clau o bé en funció dels objectius i línies d'acció del *Compromís* que tracten. Podeu accedir al cercador des del menú blau "plans d'acció dels signants", del portal de l'Agenda 21, www.bcn.es/agenda21.

Catherine Mosbach

El personatge

arquitecta paisatgista

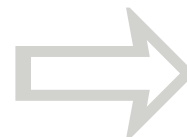
“No hi ha espais perduts,
tot depèn de com els tractem”

Diplomada per l'Escola Nacional Superior del Paisatge de Versalles, Catherine Mosbach és cofundadora i coeditora de la prestigiosa revista *Pages Paysages*. L'any 1993 rep el Trophée de l'Aménagement Urbain del grup Moniteur pels espais exteriors del grup A. Derry a Issy-les-Moulineaux, a prop de París. El 1995 obté el Trophée du Paysage, concedit pel Ministeri de Medi Ambient i Desenvolupament Regional francès, pels espais exteriors del grup E. Dolet, a la mateixa localitat. Premiada amb la beca Leonardo da Vinci del Ministeri d'Afers Estrangers francès. És professora visitant a l'Escola de Belles Arts de la Universitat de Pennsilvània, als Estats Units. Mosbach, guanyadora *ex aequo* del III Premi Europeu de Paisatge Rosa Barba pel projecte del Jardí Botànic

de Bordeus, ens parla en aquesta entrevista del moment que viu la disciplina del paisatgisme des del punt de vista del professional en un context cada cop més globalitzat.

Sra. Mosbach, vostè ha coordinat una jornada de debat en la IV Biennial Europea de Paisatge i en l'anterior edició va ser premiada en el certamen. Què significa personalment aquesta trobada que té lloc a la nostra ciutat?

En la nostra disciplina tenim, precisament, una manca de punts de trobada en què els professionals puguem discutir i debatre entre nosaltres i amb altres interlocutors. Barcelona ens ofereix aquesta possibilitat amb la biennial. És important que, en l'edició del 2006, els responsables hagin

decidit accedir a un nivell "superior" i pujar l'esglaó de la mostra, que òbviament continua, al de la reflexió.

La reflexió sembla suscitar diferències conceptuals importants entre els mateixos europeus. A través de les seves visites als Estats Units, ¿ha captat un estat d'opinió particular en els paisatgistes nord-americans?

La gran diferència entre Europa i els Estats Units és que, en aquest darrer país, la visió del que aquí entenem per espai públic és molt limitada, perquè tot està gestionat per la iniciativa privada. Els europeus, malgrat les visions diferents, treballem majoritàriament en l'espai públic, que és un concepte ben integrat. Això no vol dir que als Estats Units no hi hagi encàrrecs públics; a Nova York en tenim un exemple, tot i que, en el conjunt del país, aquest tipus d'encàrrecs és més excepcional. En canvi, a Europa, almenys a França, un país que conec bé, hi ha molts concursos per treballar en espais públics pràcticament cada setmana, i van en augment. Els professionals americans ens envenen aquesta situació.

L'arquitectura ha esdevingut una disciplina molt mediàtica. Creu que el paisatgisme es podrà mantenir al marge d'aquesta tendència?

No sé si puc respondre. En qualsevol cas, són els arquitectes els que juguen a aquest joc i, per tant, l'alimenten. Alguns paisatgistes, també. Però també és veritat –això es veu en casos concrets– que hi ha moltes maneres de ser mediàtic en funció de la pròpia personalitat. Dit això, podem parlar d'avantatges i d'inconvenients, que és tot un altre debat. Penso, sincerament, que, per als professionals, el que en podríem dir la "conversió en estrelles" o, més simplement, la fama, no té només efectes negatius, sinó que comporta elements molt positius, com la visibilitat del propi treball. A mi, en menor mesura, m'ha passat. El Premi Rosa Barba ha estat molt bo perquè així la meua feina ha entrat en alguns circuits de difusió més amplis. Després, tot això es pot utilitzar en un sentit o altre, millor o pitjor, però aquesta, com deia abans, és una discussió diferent.

A la biennal d'aquest any, un dels temes clau ha estat la discussió sobre lògica de mercat i paisatgisme. Quin és el seu posicionament en aquest debat?

La lògica del mercat té, malauradament, una influència enorme. Avui dia, a França, hi ha una gran demanda de parcs temàtics a imatge i semblança de Disneyland, que han desbancat els parcs d'atraccions tradicionals. I, és clar, si aquesta és la demanda, els paisatgistes hi responen, i això, sens dubte, orienta la professió d'una forma determinada.

Hem parlat de la relació dels professionals amb el poder econòmic. Com és la relació amb el poder polític?

Si fem bé la nostra feina, podem proposar

als polítics un programa d'intervencions que pugui articular la dimensió econòmica, la social i la cultural. Quan això ens passa estem en una situació òptima. I és possible que això succeeixi. Ho dic des de l'oportunitat que vaig tenir de col·laborar a la ciutat de Bordeus amb Alain Juppé. D'una banda, el polític ha de ser ambiciós, però sobretot ha de tenir confiança en l'ambició del professional. És això el que el polític ha de copsar i, per descomptat, el paisatgista, també. Un cop més, tot depèn de les persones.

La cultura contemporània valora molt tot el que és efímer, però, a priori, la vostra professió té en alta consideració la durada de les coses. És possible compatibilitzar això?

Sí. Es pot fer introduint elements canviants en els projectes, de manera que es puguin percebre els dos aspectes alhora: el permanent i l'efímer. Així és més dinàmic, perquè, efectivament, a les persones, per les raons que siguin, els agrada veure com les coses canvien en el decurs del temps.

La influència de la ciutat nord-americana a Europa ja és ben visible i amb ella es creen espais que no són ni camp ni ciutat i que queden aïllats entre infraestructures i urbanitzacions. Són espais amb mala premsa, però són potser una oportunitat per a la creació?

No hi ha mai espais perduts, tot depèn de la manera com els tractem. El que és segur és que tampoc n'hi haurà si hi fem alguna cosa; en definitiva, si hi treballem. Una altra consideració a fer sobre aquest tema és que no cal pensar que tots els espais han de tenir una raó de ser ben clara i precisa, amb un gran contingut. Hi ha espais destinats a fer la simple funció de transició entre altres espais. En qualsevol cas, no hi ha espais perduts, sinó espais sobre els quals no hi ha una voluntat precisa en un moment determinat. Però tot és possible sempre que hi hagi voluntat.

I diners, no?

Els diners no són sempre el primer factor, el més important és la voluntat de fer. Quan hi ha un desig, els diners ens troben.

Finalment, com a professional, ¿fins a quin punt la preocupa que el ciutadà mitjà sàpiga "llegir" una realització seva?

És cert que hi ha dues lectures, la dels professionals i la de la gent, que no es troben tan fàcilment. Històricament, a França, en tenim un exemple conegut amb la torre Eiffel i com es va rebre quan es va construir. No es pot exigir a un treballador que fa evolucionar una disciplina que sigui accessible a tothom en un moment determinat. És un fals problema i cal acceptar que les persones no comprenguin una realització concreta en els inicis, encara que més endavant és probable que acabïn fent-la seva.

Albert Punsola

"Els diners no són sempre el primer factor, el més important és la voluntat de fer"

"A les persones els agrada veure com les coses canvien en el decurs del temps"

B verda

La feina dels jardiners de Barcelona

Roser 'FE-95044-HT',
premi de la Rosa de la
Gent Gran del
6è. Concurs Internacional
de Roses Noves de
Barcelona

CIUTAT VELLA

Parc de la Ciutadella

Independentment de la reforma integral que s'està fent al parc, les feines de jardineria són contínues. Les últimes tasques que s'hi han fet són la plantació de trenta-dues *Tilia euchlora* al pg. dels Til·lers; la neteja del llac de la Plaça d'Armes, on s'han incorporat nenúfars (*Nelumbo nucifera*); la reposició de cent *Viburnum odoratissimum*, cent pitòspors (*Pittosporum tobira*) i dues-centes hores (*Hedera helix*); la ressembrada de 10.000 m² de gespa; l'esporgada de la majoria de palmeres del parc, i el condicionament d'una gran part de la xarxa secundària de reg.

Plaça Hilari Salvadó

En aquesta plaça s'han resseminat els parterres de gespa que l'ornamenten.

Passeig Marítim

S'han podat 60 m de tanca vegetal a base de pitòspor (*Pittosporum tobira*) al tram situat entre els c. del Gas i Andrea Doria.

EIXAMPLE

Passeig de Sant Joan

Per enjardinar els parterres que hi havia buits entre la Ronda de Sant Pere i l'av. Diagonal s'han plantat margallons (*Chamaerops humilis*). Aquesta actuació ha comptat amb la col·laboració del districte.

Plaça Antoni Gaudí

Amb la col·laboració de les escoles properes a aquesta plaça s'han replantat dues mil cinc-centes hores (*Hedera helix*).

Avinguda Mistral

Les últimes feines de manteniment en aquesta avinguda han consistit en la plantació de dos-cents cinquanta margallons (*Chamaerops humilis*) als parterres que hi ha a l'altura del c. Calàbria.

SANTS-MONTJUÏC

Plaça de Miramar

Per millorar l'espai s'han plantat arbres, arbustos i plantes crasses procedents de donacions a la rocalla que hi ha a la zona d'aparcament. Les espècies són *Tabernaemontana* sp., *Corokia* sp., *Gasteria* sp., *Callistemon* sp., *Harpephyllum caffrum*, *Emilia sonchifolia*, *Grewia occidentalis* i *Cleistocactus* sp.

Carrer dels Tarongers

Al tram d'aquest carrer situat entre l'av. Miramar i els aparcaments s'ha podat l'arbustatge, s'ha tallat un arbre que estava sec i s'ha desbrossat la zona enjardinada i la zona forestal. Aquesta actuació ha permès condicionar l'espai i també prevenir possibles focs a l'estiu.

Plantacions de rosers

S'han fet plantacions d'aquests arbustos als Jardins de Celestina Vigneaux (cent setanta rosers de la varietat 'Sevillana') i a la pl. de Sants (setanta rosers de la varietat 'Knock Out').

Avinguda del Paral·lel

A l'altura de la pl. d'Espanya, la gespa d'un parterre ha estat substituïda per dos-cents arbustos de l'espècie *Hebe* 'Youngii'.

Passeig de les Cascades

Al costat del Museu Nacional d'Art de Catalunya s'ha fet una poda de neteja de l'arbustatge que hi ha en una superfície de 8.100 m² de talussos.

LES CORTS

Plaça Pius XII

Les últimes feines de manteniment fetes en aquesta plaça han consistit en la ressembrada dels parterres de gespa.

Plaça Eusebi Güell

S'han millorat els parterres amb feines de reencebat i ressembrada i s'ha fet una poda d'aixecament de capçada a quarantais arbres.

Avinguda Diagonal

En el tram comprès entre el c. Entença i la Gran Via de Carles III s'han podat 700 m² de parterres d'arbustos.

SARRIÀ-SANT GERVASI

Millora de parterres

En aquest districte s'han fet feines de reencebat i ressembrada en un total de 18.000 m² de parterres situats al c. Doctor Fleming entre Bori i Fontestà i General Mitre; als Jardins de Moragas; als Jardins de Can Castelló; a la pl. Ventura Gassol; a la pl. Molina; a la Via Augusta entre Laforja i Sant Marc i entre Muntaner i Ganduxer; als Jardins de Can Senllosa; als Jardins del Doctor Castelló, i als Jardins de Vil·la Amèlia.

Neteja d'estanys

Als Jardins de Vil·la Amèlia s'ha netejat el llac i s'ha fet la retallada i divisió de les plantes aquàtiques que l'enjardinen. Al Turó Park s'ha netejat el llac del *boulingrin* i la planta aquàtica.

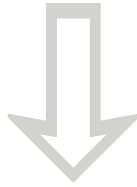
Passatge Maluquer

S'han fet feines de manteniment que han consistit en la poda de tot l'arbustatge, de les tanques vegetals i dels tarongers (*Citrus aurantium*); la neteja del llac; la retallada i divisió de la planta aquàtica, i el condicionament de les jardineres d'obra que hi ha al voltant del llac.

Parc de la Ciutadella

- 1- Pg Sant Joan
- 2-Pl. Miramar
- 3-Pl. Pius XII
- 4-Doctor Fleming
- 5-Creueta del Coll
- 6-Pla de Montbau
- 7-Turó de la Peira
- 8-Pl. Ferran Reyes
- 9-Parc del Clot

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

GRÀCIA

Parc de la Creueta del Coll

Amb l'objectiu de millorar l'enjardinament de l'entrada principal del parc s'han podat els arbustos i s'ha fet una poda d'aixecament de capçada a les palmeres. També s'han fet treballs de posada a punt, que han consistit en el reencebat de 700 m² de parterres de gespa, i s'ha instal·lat reg per degoteig a les jardineres que hi ha a prop de la piscina.

Plaça Gibraltar

Per millorar la qualitat d'aquest espai s'han netejat d'herba i s'han podat els parterres arbustius i les plantes enfiladisses.

Jardins del Mestre Balcells

En aquests jardins, s'han fet feines de manteniment i posada a punt. L'actuació ha consistit en la poda dels parterres arbustius, la retallada de la tanca vegetal i el reencebat dels parterres de gespa. També, a l'àrea de jocs infantils, s'hi ha afegit una molla més per al joc dels més petits.

HORTA-GUINARDÓ

Pla de Montbau

A més de la creació d'un nou grup de flor, en aquesta plaça s'han fet feines de poda i escatat dels arbustos, s'ha netejat el llac i s'ha retallat la planta aquàtica.

Jardins Joan Ponce

L'estalvi d'aigua és un dels aspectes més destacats de la gestió del verd de Barcelona. És per aquest motiu que s'ha instal·lat reg programat per degoteig en els 400 m² de parterres arbustius d'aquests jardins. El camí de Can Xirot s'ha desbrossat a banda i banda, s'hi ha fet la poda dels baladres i s'hi ha reposat l'arbrat que hi faltava.

Plaça Salvador Allende

En aquesta plaça s'ha esporgat l'arbrat i l'arbrat (*Parkinsonia aculeata*) i s'ha escatat la zona d'esbarjo de gossos.

NOU BARRIS

Parc del Turó de la Peira

Aquest és un dels parcs urbans de Barcelona, i un dels seus principals atractius és la pineda. Per posar a punt el parc abans de l'estiu s'han podat els arbustos, s'han desbrossat els talussos, s'han retallat i desbrossat els parterres d'heura (*Hedera helix*) i s'ha reparat la tela metàl·lica de seguretat que hi ha en algunes zones del parc amb fort pendent.

Parc de Fornells

En aquest altre parc de Nou Barris s'han retallat els arbustos i s'han desbrossat 465 m² de parterres arbustius, i una superfície de 6.245 m².

Parc Central de Nou Barris

També s'han fet feines de posada a punt al Parc Central de Nou Barris. Aquestes feines han consistit en la poda de cinquanta-quatre oliveres (*Olea europaea*) i la poda d'aixecament de capçada de trenta pins blancs (*Pinus halepensis*).

Carrer Garbí

Al parterre de 1.500 m² que hi ha a la confluència d'aquest carrer amb l'av. Meridiana, s'hi ha fet un camí amb llambordes per ordenar el pas dels vianants i evitar que es faci malbé el verd. L'actuació s'ha completat amb la poda d'aixecament de capçada dels pins pinyers (*Pinus pinea*) que hi ha en aquest espai verd, la sembra de gespa i la construcció d'una barana, d'una plataforma d'accés a la parada de l'autobús que hi ha al costat i d'un muret per a la contenció de terres. Aquests treballs s'han fet amb la col·laboració del districte.

SANT ANDREU

Plaça Ferran Reyes

Els últims treballs de millora i manteniment fets en aquesta plaça han consistit en la poda de quatre oliveres (*Olea europaea*) i dels arbustos, la retallada de la tanca vegetal de xiprer (*Cupressus sempervirens*) i la ressembrada i el reencebat dels parterres de gespa.

Plaça de la Trinitat

En aquesta plaça s'han retallat les tanques vegetals de xiprer (*Cupressus sempervirens*), s'han reencebat i ressembrat els parterres de gespa i s'ha fet una poda d'aixecament de capçada a quarantatres plàtans (*Platanus x hispanica*).

Condicionament de parterres

Aquestes feines de manteniment s'han fet en diferents trams del c. Felip II. S'han retallat les heures (*Hedera helix*) dels parterres situats a la confluència amb el c. Bofarull i s'han ressembrat de gespa els que hi ha a l'altura dels c. Sant Pasqual Bailón, Ramon Albó i Espiga i la pl. del Congrés Eucarístic.

SANT MARTÍ

Parc del Clot

Per millorar la qualitat d'aquest espai verd s'han retallat els 2.500 m² d'heura (*Hedera helix*) que hi ha als arcs del parc i s'han plantat vivaces de l'espècie *Cortaderia selloana*.

Plaça d'Artur Martorell

En aquesta plaça s'han podat els arbustos i s'han escatat els parterres.

Parc del Poblenou

Amb l'objectiu de deixar ben oberts els camins i fer una posada a punt del parc s'han podat arbustos i plantes vivaces i s'han plantat nous arbustos de les espècies *Ligustrum lucidum* i *Eriocephalus africanus*.

L'Airosa

Espai metropolitana

Arbres vells, bells arbres (8)

 Àrea metropolitana de Barcelona
Mancomunitat de municipis

L'Airosa és un exemplar notable de palmera de dàtils, d'alçada considerable, amb el típic port alt, prim i elegant d'aquesta espècie. El seu peu descalçat demostra que es tracta d'una planta tolerant, que s'ha adaptat a la dificultat d'un canvi de nivell. Forma, juntament amb una bütia, un margalló i unes palmeres de Canàries, un conjunt molt interessant de diferents varietats de palmeres. A casa nostra, la majoria de palmeres de dàtils no són tan altes.

La configuració dels jardins de la part baixa de Can Solei és de finals del XIX, època en què es devia plantar la palmera. El peu descalçat indica que en algun moment de la seva vida va perdre les terres que li protegien les arrels. Les palmeres de dàtils, acostumades als moviments de la sorra del desert, generen aquesta mena d'adaptacions als canvis de nivell a la seva base. Esveltes, elegants i de creixement lent, poden arribar als vint metres d'alçada.

FITXA TÈCNICA

Família: arecàcies
Espècie: palmera de dàtils
(*Phoenix dactylifera*)
Origen: nord d'Àfrica i sud-oest d'Àsia
Alçada: 18 m
Diàmetre màxim de la capçada: 5 m
Edat estimada (2006): 106 anys
Situació: Badalona, Parc de Can Solei, al pati central entre els dos edificis, molt a prop de les escales

LA PALMERA DE DÀTILS

El tronc (o estípit) és prim i està format per un teixit que fa que puguin gronxarse sense trencar-se i així resistir els forts vents del desert, on viuen en estat espontani. Les fulles (verd grisenques, arquejades i llargues, de 3 a 5 m, i amb un gruixut nervi central) formen una capçada gran, però menys densa i de color més clar que la de la palmera de Canàries; quan s'assequen queden molt temps penjades al tronc, on deixen, en caure, una cicatriu característica; els folíols són rígids i punxants. Les inflorescències apareixen entre les fulles i porten petites flors groguenques. És una espècie dioica, amb exemplars masculins i femenins. Les flors femenines es convertiran en fruits comestibles (dàtils), de fins a 7 cm de longitud, només quan hi hagi peus masculins a prop per pol·linitzar-les. En jardineria s'utilitzen des d'antic pel seu valor ornamental i són presents en nombrosos carrers i avingudes. També tenen una presència important en passejos marítims per la seva resistència al vent i a la salinitat. Serveixen per fixar dunes. El seu con-

reu s'ha difós des de fa milers d'anys per les zones càlides del planeta, sobretot pels seus fruits dolços, els dàtils, que comencen a produir a partir dels quinze anys. Sembla que a la península Ibèrica les van introduir els fenicis i a l'antiguitat ja n'hi havia importants plantacions. Actualment encara en resten algunes al sud del País Valencià, a la zona d'Elx i Oriola, on també s'exploten les fulles (es lliugen durant un temps perquè s'emblanqueixin i després es treballen per fer-ne palmes i palmons). Els dàtils són una de les bases alimentàries del nord d'Àfrica i Aràbia.

Text: Lurdes Planes i Sant-romà
Fotografies: Ernest Costa i Savoia

1. Conjunt de palmeres entre les quals destaca, per la seva alçària, l'Airosa
2. Peu de la palmera
3. Les fulles són arquejades i llargues, d'entre 3 i 5 m
4. Estípit

1.

2.

3.

4.

MÉS INFORMACIÓ

Per a més informació vegeu la fitxa *L'Airosa*, de la col·lecció *Arbres i arbusts singulars del parc metropolitàns*. Les podeu trobar als llocs següents: Parc de Can Solei: demaneu-les als jardiniers; Ajuntament de Badalona: Oficina d'Informació al Ciutadà. Carrer del Mar, 2-4; Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona: Oficina d'Informació. Carrer 62, núm. 16-18, edifici A. Zona Franca. Barcelona.

Barcelona, capital del paisatgisme

Reportatge

Els professionals més prestigiosos de l'arquitectura del paisatge es van reunir el març passat a Barcelona amb motiu de la IV Biennial Europea de Paisatge, organitzada pel Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC), el Departament d'Urbanística i Ordenació del Territori (DUOT) de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) i l'Associació d'Amics de la UPC. En el certamen es va atorgar el prestigiós Premi Europeu de Paisatge Rosa Barba.

L'edició del 2006 de la Biennial Europea de Paisatge ha renovat l'esperit iniciat en la primera edició, l'any 1998, gràcies a l'increment i la millora dels continguts. A més, el certamen té des d'aquest any el suport d'un consell format per diverses institucions que refermen d'aquesta manera el seu compromís amb un esdeveniment que s'ha convertit en un referent internacional. Aquest consell està integrat pel Departament de Política Territorial i Obres Públiques, la Diputació de Barcelona (Àrea d'Espais Naturals), la Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de

Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona, l'Institut Municipal d'Urbanisme i Parcs i Jardins, i compta amb la col·laboració de la Fundación Caja de Arquitectos i Fira de Barcelona. La biennial es va obrir amb un acte a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (ETSAB), on es van donar a conèixer, de la mà dels autors, les deu obres finalistes en el Premi Rosa Barba, seleccionades per un jurat internacional presidit per Paolo Bürgi, guanyador *ex aequo* amb Catherine Mosbach de l'anterior edició del premi. Aquest any s'han rebut més de quatre-cents cin-

Els projectes presentats aquest any, més de quatre-cents cinquanta, han estat un bon indicador del moment que viu la professió

Exposició dels projectes presentats en aquesta edició de la Biennial Europea de Paisatge

En la perspectiva de gairebé una dècada del certamen es perceben dues grans actituds, una de més “arquitectònica” i una altra de més “naturalista”

quanta projectes, un nombre rellevant, que, un cop més, ha fet de la biennial la gran mostra del paisatgisme europeu.

GUARDONS 2006

Un cop més, dos projectes van ser mereixedor *ex aequo* d'aquest guardo: el Parc de Pedra Tosca, a les Preses, realitzat per RCR - Rafael Aranda, Carme Pigem i Ramon Vilalta, i el treball de David Verport a la llacuna d'Harnes, a França. En el primer cas es tracta d'un projecte dut a terme al Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, a prop d'Olot, que vol potenciar la singularitat del paisatge. Tot i contenir elements arquitectònics, aquests estan al servei de l'indret sense introduir-hi grans modificacions, simplement subratllant-ne alguns elements. Quant a l'altre projecte guanyador, es tracta d'una intervenció en un antic espai de prats que havia estat malmès per l'activitat minera i en el qual s'ha inserit una llacuna alimentada per l'aigua d'una planta depuradora veïna que segueix un recorregut entre plantes aquàtiques i terrenys sorrencs plens de salzes.

JORNADA DE DEBAT

La qüestió de fins a quin punt s'és fidel a un indret o bé se n'alteren les característiques prèvies està molt relacionada amb el gran tema que va ser objecte de discussió en la jornada dedicada al debat entre els professionals: què predomina en la professió, el vessant creatiu o les demandes d'un mercat que

imposa la seva lògica? La pregunta té molt de sentit, ja que els professionals reben encàrrecs que solen influir en l'obra. Com? En la direcció del gust majoritari, que sovint correspon als aspectes més lúdics i on el valor econòmic, és a dir, el valor de mercat, té molta rellevància. Per exemple, una realització que inclogui l'ús lúdic –molt apreciat avui dia– sol tenir més valor com a producte. El paisatgisme difícilment pot ignorar l'esquema propi del món capitalista on es desenvolupa.

Amb aquest suggerent punt de partida, Catherine Mosbach va conduir un llarg debat on es van anar succeint diverses opinions. Valéry Didelon, arquitecte i crític, va dir que la societat actual havia passat d'una lògica productivista a una lògica consumista. Així, l'arquitectura ja ha entrat de ple dins d'aquests paràmetres, on s'ha abandonat l'estandardització i es tendeix a multiplicar l'oferta d'estils segons els gustos del consumidor. Això fa que la nostra època no tingui un estil arquitectònic precís. Seguint aquest raonament, es va plantejar si el paisatgisme no ha arribat ja a fer de les seves obres purs objectes amb valor de canvi en el mercat.

DIFERENTS OPCIONS

Les intervencions posteriors van anar desmentint aquesta tesi. Cadascuna en diferent mesura, van posar l'accent en els aspectes més creatius de l'activitat professional i més deslligats de l'estan-

Ornamentació
instal·lada per Parcs i
Jardins davant del
Col·legi d'Arquitectes de
Catalunya

ardització. Així, el botànic Claude Figureau va assenyalar un element que sovint passa desapercebut en el paisatge: les plaques de bacteris que s'adhereixen a les edificacions antigues. Amb aquest exemple va voler subratllar l'atzarosa aliança entre ecologia i estètica com un valor positiu, enfront de l'obsessió per la pulcritud extrema, tan pròpia del nostre temps. Per la seva banda, l'arquitecte i paisatgista danès Stig Andersson va reivindicar un cert grau d'imperfeció volguda en el disseny i ho va il·lustrar amb un projecte fet al seu país on s'han deixat espais irregulars en vials públics perquè s'hi formin tolls d'aigua. El propòsit del projecte era millorar la qualitat de vida amb la concurrència de l'atzar i evitar un perfeccionisme sovint estèril. Els paisatgistes holandesos Juurlink i Geluk van marcar un canvi respecte als anteriors professionals. Amb menys poètica i més pragmatisme, van mostrar projectes de parcs empresarials als Països Baixos que buscaven les solucions més funcionals, com són la instal·lació de petits altaveus que emeten el so que fan els arbres en moure's o de grans focus que amplifiquen sobre el paviment l'ombra d'arbres de petites dimensions. El debat va deixar, doncs, ben patent, no només l'eclecticisme formal i d'actituds, sinó, sobretot, la diversitat d'una professió que és una cruïlla interdisciplinària on es troben les exigències econòmiques, socials, culturals i també polítiques. Va tancar la jornada la tercera tinenta d'alcalde i presidenta de Parcs i Jardins,

Imma Mayol, que es va referir als diferents papers que cal tenir en compte en la construcció del paisatge: el del polític, que, com a promotor, ha de conèixer i recollir les necessitats i el voler de la ciutadania, i el del professional de l'arquitectura, que ha saber crear un paisatge natural i equilibrat que es correspongui amb les demandes plantejades. Aspecte, aquest, que ha de prevaler, al costat de la llibertat creativa que necessita el paisatgista a l'hora d'interpretar les demandes formulades i materialitzar-les en un projecte.

LA CLOENDA

El certamen es va cloure amb una jornada que va permetre copsar la importància del projecte de recuperació d'una extensa àrea minera d'extracció de lignit a Alemanya a prop de la frontera amb Polònia, Fürst-Pückler-Land. Després de la presentació va tenir lloc una taula rodona que va comptar amb la participació d'alguns dels ponents de les altres sessions i de diferents professionals. Com en les anteriors edicions, la biennial es va obrir a la ciutadania amb una exposició al Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya (COAC) que va ser un autèntic inventari del millor paisatgisme europeu dels darrers temps. Com a complement de l'exposició, Parcs i Jardins es va fer càrrec d'un muntatge a l'exterior, just davant del COAC, consistent en murs de palets farcits de vegetació, una invitació als vianants a evocar la ruralitat en ple centre urbà.

Albert Punsola

PROJECTES FINALISTES DEL PREMI EUROPEU DE PAISATGE ROSA BARBA

Llacuna d'Harnes (guanyador *ex aequo*)

Autor: Paysages - David Verport (França)

Parc de Pedra Tosca, a les Preses, Carrotxa (guanyador *ex aequo*)

Autors: RCR - Rafael Aranda, Carme Pigem, Ramon Vilalta (Espanya)

Parc Landschaft, a Munic

Autors: Latitude Nord - Gilles Vexlard, Laurence Vacherot (Alemanya)

Projecte: Nou cementiri d'Ooster

Autors: Karres en Brands - Sylvia Karres, Bart Brands (Holanda)

Ampliació del cementiri de Weiach

Autor: Kuhn Truninger Landschaftarchitekten GmbH - Kuhn Truninger (Alemanya)

Terrenys per a l'escola primària d'Ob Rinzi

Autor: AKKA; Anna Kukan (Eslovènia)

Plaça Katharina Sulzer, a Sulzer Areal

Autor: Vetsch Nipkow Partner AG (Landscape Architecture Practice) (Suïssa)

Projecte d'urbanització del passeig García Faria entre els carrers Bilbao i Josep Pla, a Barcelona

Autors: Pere Joan Ravetllat i Mira, Carme Ribas Seix, arquitectes (Espanya)

Parc Scharnhauser

Autors: Janson + Wolfrum / Architektur + Stadtplanung - Sophie Wolfrum, Alban Janson (Alemanya)

Espai / descobriment de tres forns industrials romans a Vilassar de Dalt

Autor: Toni Gironès Saderra (Espanya)

En conjunt, els projectes presentats en aquesta quarta edició de la Biennial Europea del paisatge han estat un gran indicador del moment que viu la professió. Des del punt de vista formal, aquest moment es caracteritza per un gran eclecticisme. No hi ha escoles hegemòniques, sinó solucions molt lligades a l'opció personal de cada creador. Pel que fa a l'altre gran aspecte que marca el context actual, la relació del paisatgisme amb la

sostenibilitat, la situació mereix una diagnosi més complexa. Aquí s'observa que les qüestions ambientals han entrat en el subconscient de tots els professionals, però això no s'està manifestant en tots els casos en realitzacions més sostenibilistes. Fins i tot, alguns experts han arribat a concloure, a partir de l'obra vista en el certamen, que hi hauria hagut una relaxació en l'aplicació d'aquest tipus de criteris per comparació

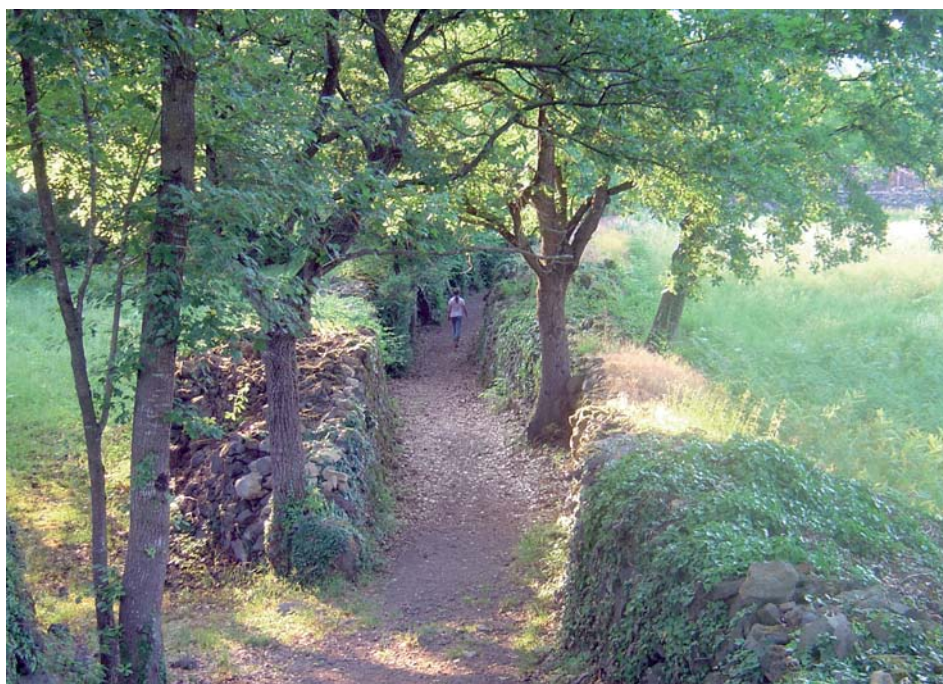
amb la darrera edició. En la perspectiva més àmplia de gairebé una dècada del certamen, es confirma la tendència de difuminació dels estils. Simultàniament, es perceben dues grans actituds, una de més "arquitectònica", on l'artificialització del paisatge té un paper preponderant, i una altra de més "naturalista".

El Parc de la Pedra Tosca

Paisatgisme

“Al Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, al terme municipal de les Preses, a prop d’Olot, hi ha un lloc molt especial, un mar de roques fruit de la colada basàltica del volcà Croscat i d’una àrdua tasca de l’home en la seva lluita per aconseguir una mísera porció de terra per cultivar.” D’aquesta manera comença el text del projecte del Parc de la Pedra Tosca, realitzat per RCR Arquitectes i que ha estat el guanyador, *ex aequo* amb la llacuna d’Harnes, a França, de l’arquitecte David Verport, del Premi Europeu de Paisatge Rosa Barba 2006. Un parc on s’ha volgut potenciar la singularitat del paisatge i activar el factor sorpresa a l’hora de descobrir-lo.

El Bosc de Tosca, al Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, té una superfície de 210 ha i és la conseqüència de la colada de lava que va provocar l’erupció del volcà Croscat 9.500 anys a. C. La zona va ser colonitzada per un bosc centreeuropeu, majoritàriament de roure. A principis del segle XIX, el fort increment de la població i la falta d’aliments en van comportar la desforestació per aconseguir carbó i fusta i una colossal tasca d’artigatge, consistent a treure les pedres volcàniques per poder formar petits camps de conreu voltats de pedra seca. Al llarg d’un segle es van arrencar i apilar milers de metres cúbics de blocs de lava i es van construir quilòmetres de murs sinuosos (al voltant de cent cinquanta) perfectament adaptats al relleu i més de dues-centes cabanes a manera de refugi, també amb pedra volcànica. Tot plegat va configurar un paisatge molt especial, clarament humanitzat i únic, l’ús agrícola del qual va ser abandonat davant la impossibilitat de mecanitzar els petits camps, que van deixar de ser rendibles.

Al parc hi ha una extensa xarxa de camins

Durant el segle XIX, els habitants de la zona van arrencar i apilar milers de metres cúbics de blocs de lava i van construir quilòmetres de murs sinuosos

RECUPERAR L'ESPAI

El projecte del Parc de la Pedra Tosca ha permès desenvolupar actuacions tant de restauració com de recuperació d'un espai molt degradat, amb la finalitat de millorar la qualitat del paisatge en una àrea d'alt valor divers mitjançant un ús i un aprofitament sostenibles. Així, s'ha treballat en la visualització de l'espai netejant-lo de malesa per reforçar-ne el caràcter aspre i evidenciar el gran esforç d'acumulació de pedres fet dos segles enrere. S'han rehabilitat gairebé un 70% de les cabanes i murs i s'han recuperat cinquanta parcel·les per a l'activitat agrícola autòctona mitjançant el conreu de productes tradicionals com el fajol, el blat i la userda i plantes aromàtiques com la farigola, cultivats segons els principis de l'agricultura biològica.

A més dels motius paisatgístics, l'estructura del parc fomenta la visita per raons ambientals, ecològiques i pedagògiques. Per aquest motiu s'han creat quatre itineraris de diferent longitud que permeten recórrer la zona de mane-

ra total o parcial. També s'ha establert un sistema de senyalització que facilita els recorreguts de manera autònoma malgrat l'estructura laberíntica del lloc. L'aproximació i l'accés al parc s'han recreat amb un espai a cel obert que fa de sala d'accés i porta del parc i que escenifica l'esforç fet pels antics habitants de la zona mitjançant la contenció de les roques amb lamelles d'acer entreobertes. Tot plegat per poder descobrir un paisatge singular, bell, volcànic, desconegut, humanitzat.

FITXA TÈCNICA

Projecte: Parc de la Pedra Tosca

Situació: les Preses (Garrotxa)

Superfície: 250 ha

Autor: RCR Arquitectes (Rafael Aranda, Carme Pigem, Ramon Vilalta); projecte:

M. Tàpies i G. Puigvert; direcció d'obra:

G. Puigvert; maqueta: P. Llimona

Realització del projecte: 1998-2002

Realització de l'obra: 2003-2005

El projecte ha permès millorar la qualitat del paisatge en una àrea de valor divers

Conèixer el món agrari a ciutat

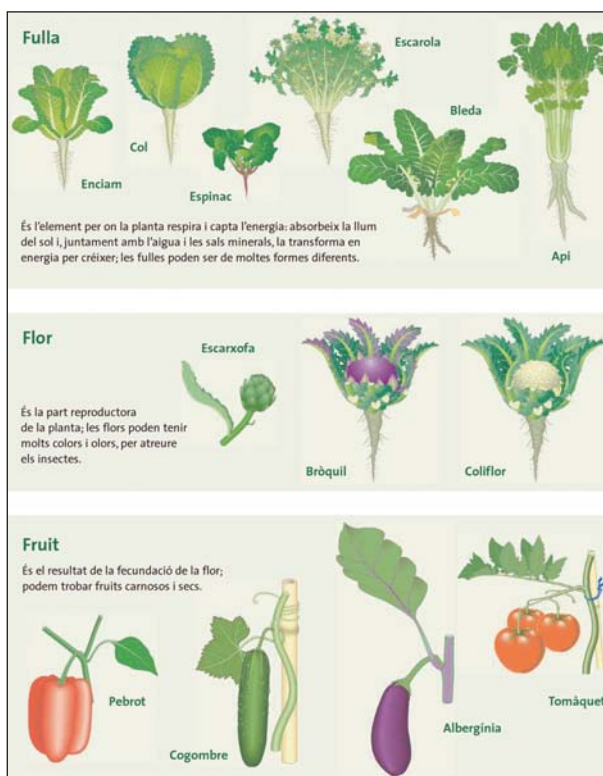
Eduquem per a la sostenibilitat

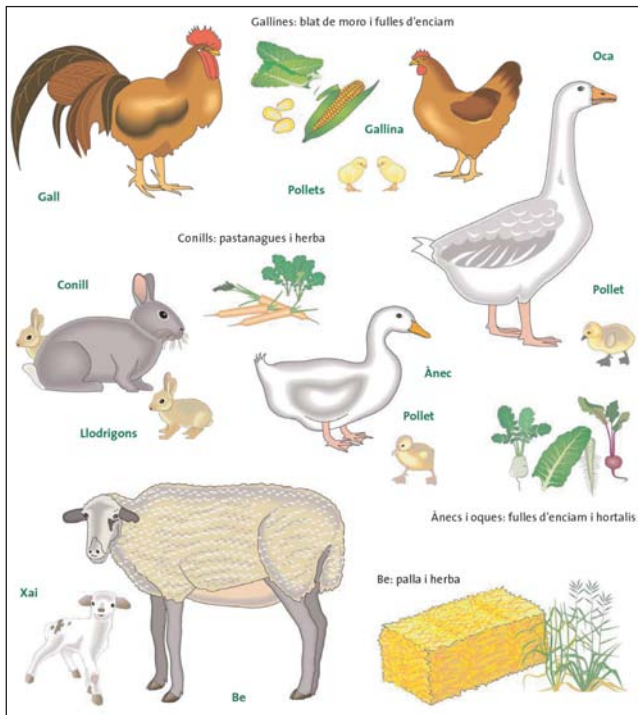
Generalment, la vida urbana fa difícil que els nens i nenes coneguin la realitat rural i, amb ella, l'agricultura i la ramaderia. És per aquest motiu que l'oferta d'educació ambiental de Parcs i Jardins a les escoles de Barcelona inclou activitats relacionades amb el món agrari. Un dels espais on es fan és Can Cadena. Des d'aquest mes de juny passat, els mestres tenen al seu abast a la *web* de Parcs i Jardins el material educatiu que s'ha elaborat per millorar la qualitat de les activitats que tenen lloc en aquesta masia del districte de Sant Martí.

La masia de Can Cadena forma part del nucli antic de la Verneda de Sant Martí. Fins l'any 1988 hi van viure masovers, que cultivaven les terres annexes i venien els productes al mercat de Provençals. A partir d'aquesta data se'n va fer càrrec el districte, que la va remodelar i hi va organitzar una escola taller. Des de l'any 1995, Parcs i Jardins és el responsable de la gestió d'aquest espai, on hi ha instal·lat un Centre Experimental d'Agricultura Ecològica i setze parcel·les d'horts urbans. A més d'aquestes activitats, a Can Cadena s'organitzen visites guiades per a escolars a les terres annexes, convertides en horts conreats amb tècniques ecològiques, així com als corrals, on hi ha animals de granja.

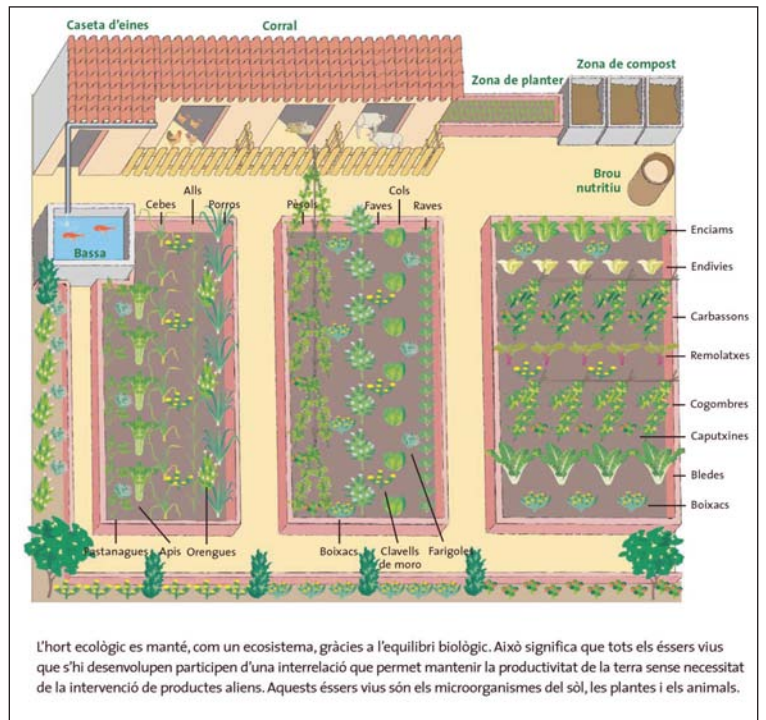
ELS HORTS URBANS

Els horts urbans són un programa de participació que Parcs i Jardins ofereix des de l'any 1997 als barcelonins i barcelonines de més de 65 anys. La finalitat d'aquest projecte és la integració i col·laboració ciutadana en activitats de millora ambiental, i actualment ja s'han instal·lat horts urbans en set districtes de la ciutat. Amb aquesta inicia-

2.

3.

L'hort ecològic es manté, com un ecosistema, gràcies a l'equilibri biològic. Això significa que tots els éssers vius que s'hi desenvolupen participen d'una interrelació que permet mantenir la productivitat de la terra sense necessitat de la intervenció de productes aliens. Aquests éssers vius són els microorganismes del sòl, les plantes i els animals.

1, 2 i 3. Il·lustracions del material didàctic

tiva es millora la qualitat de vida dels participants, ja que genera un teixit de noves relacions i uns canvis d'hàbits importants per millorar la salut. Tenint en compte l'edat dels usuaris dels horts, el fet que, a Can Cadena, també s'hi facin activitats d'educació ambiental per als escolars afavoreix la relació entre generacions, ja que els pagesos i pageses urbans són excel·lents companys i bons mestres per als nens i nenes durant la seva estada a la masia.

L'OFERTA D'ACTIVITATS

Les activitats organitzades a Can Cadena per a escolars es fan d'octubre a juny i estan adreçades a diferents nivells educatius: *Els animals de granja* (observació i reconeixement dels animals de granja més comuns i de les seves diferències), per a Llar d'Infants; *Les plantes comestibles i els animals de granja* (conèixer les plantes de conreu, els animals de granja i l'ús que en fa l'home), per a Parvulari; *Les plantes de conreu i els animals de granja* (conèixer les plantes de l'hort i els animals amb l'ajuda de la gent gran), per als cicles inicial i mitjà d'Educació Primària; *El món rural a ciutat* (conèixer els principals processos de l'agricultura biològica i aprofitar els coneixements de la gent gran), per al cicle superior d'Educació Primària, i *Un hort d'agricultura biològica a la ciutat* (aplicació dels principis de l'agricultura biològica), per al primer cicle d'ESO.

EL MATERIAL EDUCATIU

Sobre la base d'aquestes activitats s'ha elaborat un material que també ha estat adaptat als diferents nivells entre Llar d'Infants i el cicle superior

d'Educació Primària. La primera part, comuna a tots els dossiers, inclou una introducció on s'explica què són els horts urbans i es fa un breu resum dels orígens de la masia de Can Cadena i la seva evolució fins a arribar a l'actual ús públic. També conté un itinerari per recórrer el recinte, il·lustrat amb un plànol. A nivell específic, el material per a Llar d'Infants ofereix informació bàsica sobre els animals de granja i la seva dieta i una pàgina amb dibuixos d'aquests animals per acolorir. Els dossiers per a escolars de Parvulari i cicle inicial d'Educació Primària inclouen apartats dedicats a la fauna que es pot trobar en un hort, les plantes de conreu, els animals de granja, les feines de l'hort, la pàgina d'animals de granja per acolorir i una altra on s'explica què és un "hort de butxaca" (com es construeix un "microhort" i en què consisteixen els treballs de plantació i manteniment). Finalment, la informació que s'ha preparat per als cicles mitjà i superior d'Educació Primària conté alguns elements comuns al cicle inicial (les plantes de conreu, els animals de granja, la fauna pròpia dels horts i què és un "hort de butxaca") i altres d'específics, com són l'agricultura ecològica, el compost, les feines de l'hort i les eines que es fan servir per treballar-hi.

Arbres en flor a l'estiu

Apunts de jardineria

L'arbre és, sens dubte, l'element vegetal que imprimeix més caràcter a un enjardinament, ja sigui com a element aïllat o agrupat en petits bosquets.

Generalment, l'arbre es valora pel port, per l'ombra o pel color de les fulles. Hi ha, però, un altre element destacat, les flors, que en moltes espècies són el valor més preuat. Us en proposem uns quants dels que floreixen en els mesos més calorosos de l'any.

Hi ha molts arbres que, pel seu port, poden ornamentar tot un espai sense que hi hagi res més al seu voltant. Els grans roures o coníferes tan boniques com els cedres en són dos bons exemples.

Aquesta capacitat ornamental també és una qualitat dels arbres amb floracions importants, ja que durant un període de l'any, a vegades curt, però sempre molt intens, guarneixen els jardins amb el color esclatant de les seves flors, que acostumen a ser abundants i, a vegades, de grans dimensions. La majoria d'aquests arbres són originaris de països càlids. N'hi ha, però, que provenen de països de climes freds, com el nord d'Amèrica o el Japó. Tenint en compte les seves característiques de color -i, a vegades, també d'envergadura, com en el cas de la magnòlia-, el més adequat és cultivar aquests arbres de manera aïllada o bé formant petits grups de la mateixa espècie, prou distanciat de la resta de la vegetació del jardí, sobretot d'altres espècies arbòries. D'aquesta manera podran oferir-nos tota la seva esplendor, i, en alguns casos, com l'acàcia del Japó o la *Tipuana tipu*, amb l'afegit d'una autèntica pluja de flors que cobreix el terra amb una catifa de gran bellesa.

ACÀCIA DEL JAPÓ (*SOPHORA JAPONICA*)

Caducifoli originari de la Xina i el Japó, de port estès i que pot arribar als 20 o 25 m d'alçària. La copa és ampla, bastant regular i de fullatge dens, i pot arribar a fer una bona ombra. Les fulles, de color verd fosc i d'entre 15 i 20 cm, són compostes.

Erythrina crista-galli

El més adequat és cultivar aquests arbres de manera aïllada o bé formant petits grups de la mateixa espècie

1. Flor de magnòlia
2. *Tipuana tipu*
3. Flor de xicranda

1.

2.

Les flors, d'un color blanc crema, són petites, lleugerament oloroses, i pengen en grans raïms. Floreix els mesos de juliol i agost. Qualsevol terra és bona per a aquests arbres, tot i que s'estimen més els sòls profunds i frescos, i admeten bé els argilosos convenientment esmenats. Resistent, requereix una exposició a ple sol. A Barcelona en podeu veure exemplars de grans dimensions al darrere de la cascada del Parc de la Ciutadella.

XICRANDA (*JACARANDA MIMOSIFOLIA*)

Caducifoli originari de l'Amèrica del Sud, de creixement ràpid, copa esfèrica i grans fulles doblement compostes, amb foliòluls molt prims, d'un to verd brillant, que recorden les de les mimoses. Pot arribar a tenir un gran port (en les nostres latituds, entre 10 i 12 m). Les flors són blaves o de color porpra blavós, agrupades en forma d'espiga. La floració, espectacular, es dona entre els mesos de juny i agost. S'adapta bé a qualsevol mena de sòl, tot i que prefereix els argilosos i alhora permeables, i vol aigua suficient a l'estiu. A Barcelona en podeu veure als Jardins de Miramar.

TIPUANA TIPU

Caducifoli originari del sud del Brasil i de Bolívia, molt ornamental, de creixement ràpid i estès. En pocs anys pot arribar als 10 m d'alçària. El tronc és cilíndric, amb l'escorça esquerpada, d'un color gris fosc. Les branques són una mica pèndules, i les noves, llises i d'un verd blavós. Les fulles, de fins a 40 cm de longitud, són compostes, d'un verd una mica lluent a l'anvers i més clar i una mica mat al revers. Floreix a finals de primavera i principis d'estiu, i la floració dura fins a l'agost. Les flors, d'uns 3 cm, agrupades en raïms, són d'un groc ataronjat brillant molt vistós. S'adapta bé a tota mena de sòls, sempre que no siguin massa humits, i a temperatures normals del litoral. A Barcelona en podeu veure al carrer Tarragona, davant la seu de Parcs i Jardins.

3.

MAGNÒLIA (*MAGNOLIA GRANDIFLORA*)

Perennifoli originari del nord d'Amèrica i Texas. De gran envergadura, pot arribar fins als 25 m d'alçària en regions de clima i sòl adequats. Accepta temperatures de fins a -18°C. El tronc és erecte, ramificat des de la base, amb port piramidal durant els primers anys. Les fulles són grans, ovals oblongues, d'un verd fosc i lluent a l'anvers i vellutades, mats i d'un to rovellat al revers. Les flors, bellíssimes, són grans (de 15 a 20 cm de diàmetre), blanques i perfumades. Floreix de maig a juliol, i cada flor dura entre 3 i 5 dies. El més adequat és utilitzar-les com a exemplar aïllat. Necessiten un sòl fresc, profund i poc calcari. Al litoral cal buscar una orientació nord. Per millorar-ne l'adaptació i el desenvolupament, és convenient esmenar el sòl amb torba o substrats de pH àcid (equivalent a la terra de castanyer), sobretot en terrenys excessivament calcaris. A Barcelona en podeu veure de molt grans al claustre de la catedral.

ERYTHRINA CRISTA-GALLI

Caducifoli originari del Brasil, el Paraguai i l'Uruguai. És un arbre de port petit (de 4 a 8 m), molt apreciat per les seves floracions, de color vermell carmesí brillant, agrupades en raïms axil·lars o terminals, que apareixen des de mitjans de juny fins a finals d'agost. Les fulles són compostes, d'un color verd clar molt bonic. Els pecíols i les branques joves tenen espines. No tolera les baixes temperatures (com a màxim -2°C) i requereix exposició a plena llum i sòls ben drenats. Prefereix terrenys lleugers i fèrtils, i reg abundant durant la primavera i l'estiu. Si es poda, cal tenir en compte la vegetació de l'any anterior, ja que és precisament on apareixeran les flors. A Barcelona en podeu veure al passeig de Sant Joan.

La creació de noves varietats de roses

Fulls tècnics

Guimobe

Els continus canvis en la demanda de mercat creen la necessitat de mantenir una actualització constant en l'obtenció de noves varietats de roses. L'obtenció d'una varietat de rosa és un procés complex i costós que necessita molt temps d'esforç i dedicació. Hi intervenen molts factors i criteris que requereixen un coneixement i un saber fer, una tecnologia adequada i uns recursos humans especialitzats.

En el camp de la biotecnologia s'ha evolucionat poc, i encara és un procés artesanal amb un alt component de subjectivitat en la presa de decisions. Per iniciar el procés és decisiu disposar com a parentals d'un bon material vegetal de partida. Aquest material se selecciona seguint determinats criteris, com la capacitat de fructificació, la rusticitat, el

color, la refluoració, etc. Cada any es planifiquen els programes d'hibridacions. La nostra empresa fa cada primavera entre 4.000 i 7.000 encruaments o combinacions "femenina x masculí", que donaran lloc a un total de 80.000 a 90.000 flors fecundades artificialment.

La selecció pot durar de cinc a deu anys per als rosers de jardí i de quatre a sis per als rosers destinats a la producció de roses tallades

LA HIBRIDACIÓ

La primera operació que es fa en el procés d'hibridació consisteix en la pol·linització, que es porta a terme durant els mesos de maig a juliol i que es fa de la manera següent: un cop les flors han madurat s'eliminen els pètals i els estams dels parentals femenins i, mitjançant un pinzell, se'ls aplica sobre l'estigma el pol·len de la varietat que ha d'actuar com a parental masculí; a continuació s'identifica l'encreuament i es cobreix amb una bossa de paper per evitar la intervenció no desitjada dels insectes o el vent. Es recullen els fruits a la tardor i s'emmagatzemen en una cambra frigorífica per acumular hores de fred. A continuació s'extreuen les llavors i se sembren. Les llavors sembrades donen lloc a unes plàntules i quan s'han desenvolupat comença la fase de selecció.

SELECCIÓ DE PLANTES

Com a criteris de selecció es tenen en compte, per un costat, els aspectes morfològics, com són el color, la forma i l'obertura de la flor, la longitud de la tija o la presència o no d'espines, i, per un altre, els condicionants de mercat, com tendències en colors, formes o mida. Cadascuna de les plantes seleccionades constitueix una possible nova varietat. Tot i això, al principi encara es desconeixen les característiques concretes d'aquesta nova planta i si suposarà o no una millora en la selecció varietal. Per descobrir i ponderar adequadament les característiques específiques de cada una de les plantes aconseguides –que, de moment, és única– s'han d'obtenir un nombre determinat de plantes iguals mitjançant empelt sobre un patró resistent. D'aquesta forma es va incremen-

tant el nombre de plantes per poder investigar les bondats de la possible nova varietat i seleccionar rebutjant les plantes que no tinguin interès.

Les varietats elegides són posteriorment testades en diferents instal·lacions d'assajos repartides per totes les latituds. A conseqüència d'aquests assajos s'arriba a la selecció final de les noves varietats per al seu llançament comercial. El procés de selecció pot durar de cinc a deu anys per als rosers de jardí i de quatre a sis per als rosers destinats a la producció de roses tallades. És un procés llarg i extremadament rigorós, de manera que alguns obtentors, de les aproximadament dues-centes mil llavors que sembren després de cada pol·linització, només llancen al mercat, finalment, una desena de noves varietats.

MESURES DE PROTECCIÓ

Per protegir legalment les noves varietats de roses es registren mitjançant patents o certificats d'obtenció vegetal. Des d'abril del 1995, a la Comunitat Econòmica Europea es va establir un certificat comunitari que concedeix a l'obtentor una protecció varietal de vint-i-cinc anys. Tota planta de roser s'ha d'adquirir correctament etiquetada, amb informació sobre la denominació varietal i la Marca Registrada R. Actualment, la protecció de les obtencions vegetals a Espanya està regulada per la Llei 3/2000, de 7 de gener, i pel Reglament Comunitari C(E)2100/94. A la majoria de països, la protecció de les obtencions vegetals es basa en els principis establerts per la Unió Internacional per a la Protecció de les Obtencions Vegetals (UPOV).

*Matilde Ferrer
gerent de Viveros Francisco Ferrer*

Camp d'obtenció de noves varietats de roses al Viver Francisco Ferrer

Pàgines verdes

MÚSICA ALS PARCS

I JARDINS DE BARCELONA

A l'estiu, una de les coses més agradables que ens ofereix Barcelona són els cicles de concerts que Parcs i Jardins organitza en diferents espais verds de la ciutat: Clàssica als Parcs, dedicada al joves intèrprets, i el Cicle de Jazz, que aquest any arriba a l'onzena edició.

Clàssica als Parcs

Els concerts se celebraran els dijous, divendres i dissabtes del mes de juliol en set espais verds de Barcelona, i hi participaran vuit formacions de joves intèrprets.

Jardins de la Tamarita: dia 6, Nora Bosch, piano, compartint espai amb el duet, també de piano, format per Cristina Masferrer i Sandra Bellver; dia 13, Trio Villalobos (soprano, guitarra i violoncel); dia 20, Teresa Galceran i Eva Sintés (flauta i guitarra); dia 27, Quarteto Kavumix (dos violins, viola i fagot).

Turó Park: dia 6, Slide Car Quartet (dos trombons, trombó baix i tuba); dia 13, Nora Bosch, amb Cristina Masferrer i Sandra Bellver; dia 20, Quarteto Kavumix; dia 27, Trío Villalobos.

Parc de Diagonal Mar: dia 7, Quartet Sinopsi (dos violins, viola i violoncel); dia 14, Nora Bosch, i Cristina Masferrer i Sandra Bellver; dia 21, Besalduch/Jarupkin (bandoneó i saxo); dia 28, Slide Car Quartet.

Jardins de Ca n'Altimira: dia 7, Nora Bosch, amb Cristina Masferrer i Sandra Bellver; dia 14, Quartet Nocturn (dos violins, viola i violoncel); dia 21, Trio Villalobos; dia 28, Besalduch/Jarupkin.

Parc de la Barceloneta: dia 14, Teresa Galceran i Eva Sintés.

Glorieta del Parc de la Ciutadella: dia 8, Quartet Sinopsi; dia 15, Quartet Nocturn; dia 22, Slide Car Quartet; dia 29, Besalduch/Jarupkin.

Parc de la Creueta del Coll: dia 22, Teresa Galceran i Eva Sintés.

Jazz a la Ciutadella

Des del 7 de juny fins a l'1 de setembre, cada dimecres i divendres aniran passant per la glorieta del Parc de la Ciutadella un total de vint-i-cinc formacions jazzístiques.

Juny: dia 7, Big Band Taller de Músics; dia 9, Juan de Diego Trio; dia 14, Jazz Daniel's; dia 16, Glòria Torres Quintet; dia 21, Aiguaviva Quartet; dia 23, Yara Beilinson; dia 28, Ramón Díaz Group; dia 30, Carola Ortiz Quartet.

Juliol: dia 5, Santi Galán Quartet; dia 7, José Alberto Medina Trio; dia 12, Anna Voltas & Saravah; dia 14, Cris Fontecilla Quartet; dia 19, Vicenç Solsona Quartet; dia 21, Luna Cohen Quintet; dia 26, Aiguaviva Quartet; dia 28, Jeppe Rasmussen Trio.

Agost: dia 2, VJ Unión; dia 4, Conxita Ribas Quartet; dia 9, Miguel Ángel Cordero Quintet; dia 11, Jon Robles Trio; dia 16, Lluís Coloma Trio; dia 18, Anna Luna Quartet; dia 23, La Latin Soul Band; dia 25, Joan Abril Quartet; dia 30, Jordi Matas Trio.

Setembre: dia 1, Anna Cisneros Quintet.

Tots els concerts són gratuïts i començaran a les 10 de la nit.

PUBLICACIONS

Responsabilitat social corporativa

Un dels objectius de l'Agenda 21 de Barcelona és potenciar l'activitat econòmica orientada cap a un desenvolupament sostenible. A *Les empreses i la responsabilitat social corporativa* s'exposen les bones pràctiques i els compromisos que poden adquirir les empreses i que suposen la creació de valor social, com són l'assumpció d'estratègies que garanteixin el respecte dels drets humans i de les convencions internacionals o les polítiques de transparència informativa.

Itineraris verds per Barcelona

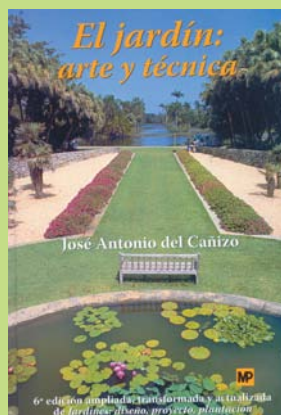
Parcs i Jardins i la direcció de Programes Ambientals de l'Ajuntament de Barcelona han organitzat dos itineraris guiats pels espais verds de la ciutat dins del programa "Com ho fem?" L'objectiu és acostar els ciutadans i ciutadanes als parcs i jardins de la ciutat des de diferents visions, com són la seva història i els valors naturals que contenen. S'han programat dos itineraris, el de muntanya i el de mar. L'itinerari de muntanya, que es fa a peu, comença al Parc del Castell de l'Oreneta, un parc forestal que connecta amb la serra de Collserola, i s'acaba al Roser de Cervantes, un jardí temàtic on hi ha plantades dues mil varietats de rosers. L'itinerari del litoral, amb bicicleta, comença al Parc de Diagonal Mar, un dels més moderns de la ciutat, i s'acaba al Parc de la Ciutadella. Tots dos itineraris es faran el dissabte al matí i el dijous al matí i a la tarda, durant els mesos de juny, juliol i setembre. Les places són limitades i, per tant, cal inscripció prèvia. Per a més informació: www.bcn.es/parcsijardins www.bcn.es/agenda21/crbs, tel.: 93 237 47 43.

Les empreses i la responsabilitat social corporativa. Guies d'educació ambiental, núm. 26. Price Waterhouse Coopers. Ed.: Ajuntament de Barcelona, 2006.

L'art i la tècnica dels jardins

Mundi Prensa acaba de publicar *El jardí: arte y técnica*, una de les obres més completes sobre la jardineria. Es tracta de la sisena edició de *Jardines: diseño, proyecto y plantación*, ampliada i actualitzada. L'obra inclou capítols dedicats a la història de la jardineria, el disseny de jardins, l'ús de fotografies i plànols en l'aprenentatge de la jardineria, les formes i mides de les plantes i la seva composició en alçat, el color en el jardí, programes informàtics per projectar jardins i la problemàtica de l'arbrat viari, entre altres temes.

El jardí: arte y técnica. José Antonio del Cañizo. Ed.: Mundi Prensa, 2006.

Disseny sostenible

"El disseny gràfic no és un art, és un mitjà de comunicació. L'ecodisseny és pensar els produc-

tes gràfics de tal manera que el respecte al medi ambient estigui present en tot el procés de producció." Aquests conceptes, extrets del llibre *Book*, són un bon resum del que han pretès els autors, el dissenyador gràfic Manuel Reyes i la impremta El Tinter, S.A.L. Molts anys de feina compartida recollits en aquesta publicació, amb treballs en què la claredat del missatge, la frescor de les formes i el respecte ambiental són eixos vertebradors.

Book. Manuel Reyes i El Tinter, S.A.L. Ed. Alternatives d'Economia Solidària (ECOS SCCL), 2006.

CONGRESSOS

SIMPÒSIUM INTERNACIONAL

Nutrició fèrrica en les interaccions de les plantes

Del 3 al 7 de juliol, a Montpeller (França).

www.montpellier.inra.fr
isnip-req@ensam.inra.fr

XI SIMPÒSIUM IBÈRIC DE NUTRICIÓ MINERAL DE LES PLANTES

Del 19 al 21 de juliol,

a Pamplona

www.unavarra.es/nutriplant2006

nutriplant@unavarra.es

CONFERÈNCIA DE LA SOCIETAT INTERNACIONAL D'ARBORICULTURA

Del 29 de juliol al 2 d'agost,

a Minneapolis, MN (EUA)

www.isa-arbor.com

robert@corcxpo.com

CONFERÈNCIA

AUSTRALIANA DE LA FLOR

29 d'agost, a Surfers Paradise

(Austràlia)

www.flowersqueensland.asn.au

fagi@flowersqueensland.asn.au

ARCO VERDE / II CONCURS DE JARDINS GALÍCIA ORNAMENTAL
Exposició i congrés de productors de plantes ornamentals 8 i 9 de setembre, a Santiago de Compostel·la
www.asporga.com
asporga@mundo-r.com

V EUROPEAN FORUM / BIO-FUELS FORUM
Fòrum dels combustibles biològics De l'11 al 13 de setembre, a Newcastle Gateshead (Regne Unit)
www.europoint-bv.com/
biofuels2006
mbouman@europoint-bv.com

PERENNIAL
Conferència internacional de plantes perennes
Del 24 al 27 de setembre, a Indianapolis (EUA)
www.ballpublishing.com/conferences
info@ballpublishing.com

12è. congrés de l'Associació de Professionals dels Espais Verds de Catalunya (APEVC)
El temps: la quarta dimensió. Anàlisi d'aquest factor i les seves implicacions en els espais verds i la seva evolució.
Del 26 al 28 d'octubre, a Vila-seca.
www.apevc.org/congres

EXPOSICIONS
Genmedoc: una xarxa de bancs de llavors de la Mediterrània

Fins al 30 de juliol, a l'Institut Botànic de Barcelona, a dins del Jardí Botànic de Barcelona, c. Dr. Font i Quer, 2, Parc de Montjuïc - Barcelona

CURSOS
Centre de Formació del Laberint: Cursos Tècnics Especialitzats
Poda de palmeres; aprenentatge de les tècniques de poda de palmeres. Ús de materials i equips específics per a la poda. Curs totalment pràctic, amb introducció dels coneixements teòrics necessaris. 14 de juliol, de 16.30 a 20.30 h, i 15 i 22 de juliol, de 8.30 a 14.30 h.

Coneixement de plantes. Ampliació: curs d'ampliació de coneixements del curs bàsic. 17, 18, 24, 25 i 31 de juliol, de 18.00 a 20.30 h.
Informació i inscripcions: Centre de Formació del Laberint, c. Germans Desvalls, s/n. Parc del Laberint d'Horta - 08035 Barcelona. Tel.: 93 428 25 00 i 639 62 05 18, fax: 93 428 61 98, a. e.: formacio.laberint@mail.bcn.es, web: www.bcn.es/parcsijardins

FIRES
OLBA
Fira internacional nord-europea de viveristes
Del 10 al 12 d'agost, a Oldenburg (Alemanya)
www.olba.de
info@vub.sh

BAUMSCHULTECHNIK
Mostra de maquinària per a plantes de viver

17 i 18 d'agost, a Ellerhoop (Alemanya)
www.nurserymachinery.com
info@vub.sh

PLANTARIUM
Saló internacional de productes de viver
Del 23 al 26 d'agost, a Boskoop (Holanda)
www.plantarium.nl
info@plantarium.nl

FLOWERS
Saló de l'horticultura ornamental i de la jardineria
Del 31 d'agost al 3 de setembre, a Moscou (Rússia)
www.hppexhibitions.com
melvin@hpp.nl

GAGA / SPOGA
Fira internacional del càmping, garden, equipaments esportius i del jardí
Del 3 al 5 de setembre, a Colònia (Alemanya)
www.gafa-koeln.de

FRUTAL / FLOR BRAZIL
13a. setmana internacional de fructicultura, floricultura i agroindústria. Fira internacional de flors i plantes ornamentals
De l'11 al 14 de setembre, a Fortaleza (Brasil)
www.frutal.org
geral@frutal.or.br

GALABAU
17a. fira internacional de disseny, construcció i manteniment d'àrees verdes i espais

oberts urbans
Del 13 al 16 de setembre, a Nuremberg (Alemanya)
www.galabau.info-web.de
visitorinformation@nuernbergmesse.de

FLORMART-MIFLOR
Saló internacional de floricultura en viviers i jardineria
Del 16 al 18 de setembre, a Pàdua (Itàlia)
www.flormart.it
flormart@padovafiore.it

CAN WEST
Fira de viverisme, floricultura i paisatgisme
20 i 21 de setembre, a Vancouver (Canadà)
www.canwesthortshow.com
info@canwesthortshow.com

GREEN EXPO
Saló professional per al jardí i els espais verds
Del 24 al 26 de setembre, a Courtrai (Bèlgica)
www.mopro.be
info@mopro.be

HORMATEC
Tècniques hortícoles, paisatgisme i materials per a espais verds
Del 26 al 28 de setembre, a Lió (França)
www.hormatec.com
accueil@package.fr

SPV
Saló professional dels viviers
Del 28 al 30 de setembre, a Girona
www.spv.cc
fira@grn.es

LA LLUNA

Creixent: el 3 de juny a les 23.06 (calma) i el 3 de juliol a les 16.37 (núvols). Plena: l'11 de juny a les 18.03 (algunes tempestes) i l'11 de juliol a les 03.02 (bon temps). Minvant: el 18 de juny a les 14.08 (serè) i el 17 de juliol a les 19.13 (calor). Nova: el 25 de juny a les 16.05 (calor) i el 25 de juliol a les 04.31 (xafegor).

EL SOL

L'1 de juny, el sol va sortir a les 04.20 i es va pondre a les 19.18, i el 30 de juny sortirà a les 04.20 i es pondrà a les 19.28. L'1 de juliol, el sol sortirà a les 04.20 i es pondrà a les 19.28, i el 31 de juliol sortirà a les 04.44 i es pondrà a les 19.10. El 21 de juny: solstici d'estiu.

PLUJA I TEMPERATURA

El juny del 2005 es van recollir a l'Observatori Fabra de Barcelona 11,5 l d'aigua de pluja per m², i el juliol del 2005, 7,8 l. La temperatura mitjana en aquest observatori va ser, el juny del 2005, de 23,4°C, i el maig del 2005, de 24,4°C.

JARDINERIA

Al juny continua la intensa collita de flors, es trasplanten les clavellines i es treuen de terra les cabeces de tulipes i jacints. També es fan esqueixos. Al juliol es planten els crisants i segueix la floració de gladiols, dàlies, narcisos i margarides. Cal regar intensament, sobretot la gespa, que es ressent de la calor.

ACTIVITATS

Centre de la Platja
Visites guiades a l'exposició permanent: tots els dijous i els dissabtes o diumenges, alternativament, a les 13.30 h.

En Joan Salvat-Papasseit i el litoral de Barcelona: xerrada sobre la vida del poeta, el 12 de juliol, a les 12.00 h.

Quins residus trobem a la platja?: passejada per la platja i taller sobre els residus trobats, el 26 de juliol i el 30 d'agost, a les 12.00 h. Inscripció prèvia: tel. 93 224 75 71.

El litoral viu!: conte taller matinal sobre animals i plantes del litoral de la ciutat per a infants i joves. 5 de juliol i 23 d'agost, a les 12.00 h.

Com preparam la platja: xerrada sobre les diferents feines que desenvolupen els diversos operadors de les platges. el 2 d'agost i el 6 de setembre, a les 13.30 h. Inscripció prèvia: tel. 93 224 75 71.

Programa Com ho fem? Ruta dels espais verds: els parcs del litoral en bici. Itinerari guiat el dijous al matí i a la tarda i el dissabte al matí,

els mesos de juny, juliol i setembre. Inscripció prèvia: tel. 93 237 47 43.

Els accidents traumàtics a la platja: sessió pràctica per a joves, el 16 de juny, a l'espigó de la Barceloneta, i el 21 de juliol, a l'espigó dels Pescadors, a les 16.00 h.

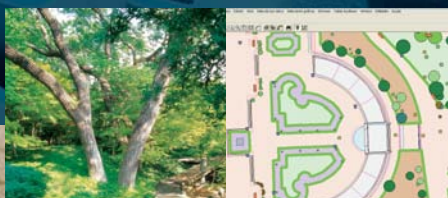
Les banderes i els seus colors: activitat lúdica per a infants sobre les banderes a les platges i el seu significat, 6 de juliol i 10 d'agost, a la platja de Sant Sebastià, i 7 de juliol i 11 d'agost, a la Nova Mar Bella, a les 17.00 h.

Centre de la Platja: als porxos de la Barceloneta, a peu de la platja, davant de l'Hospital del Mar. Tel.: 93 224 75 71; a. e.: parcsijardins@mail.bcn.es. Horaris de primavera i tardor (de març a maig i d'octubre a mitjans de novembre): dissabtes, d'11 a 13.30 i de 16.00 a 18.30, i diumenges i festius, d'11.00 a 13.30 h. Horaris d'estiu (de juny a setembre): tots els dies de 10.00 a 19.00 h. Transport públic: autobusos 14, 36, 45, 57, 59, 71 i 157; metro: L4 Ciutadella-Vila Olímpica; Trambesòs: T4 Ciutadella i Vila Olímpica. Per a més informació: oio i www.bcn.es/parcsijardins.

El valor de la informació

ArboPlan, Sistema Integral de Gestió Urbana

- Inventaris informatitzats
- Aplicació informàtica de gestió
- Control de qualitat de les

ArboMap.Net, l'Eina Informàtica de Gestió d'Elements Urbans, com ara:

- Zones verdes i arbrat
- Mobiliari urbà
- Jocs infantils
- Ferms i paviments
- Xarxes i conductes
- Residus urbans

L'aplicació informàtica més implantada als ajuntaments de:

Àvila, Fuenlabrada (Madrid), Osca, Las Rozas (Madrid), Lekeitio (Biscaia), Madrid, Pamplona, Parc de Vallparadís (Terrassa), Parque del Buen Retiro (Madrid), Parque de María Luisa (Sevilla), Pinto (Madrid), Segòvia, Sevilla i

CONSULTORIA MEDIAMBIENTAL

Príncipe de Vergara, 210 - esc. A - 1º D. 28002

Madrid

Tel.: 915 618 400 / Fax: 915 618 447

AZAHAR

Jardineria y Riegos

CASTELLÓ
PALMA DE MALLORCA
MADRID

CATALUNYA
catalunya@azahar.info
08172 Sant Cugat del Vallès
TELF.93.656.41.65

Agro System S.A.

**FITOSANITARIS
ADOBS LLAVORS
ESPECIALITAT EN ESPAIS VERDS
GOLF I AREES ESPORTIVES**

C/Sarriera, 42-44
Tel. 938903622 Fax 938170154
08720 Vilafranca del Penedès
e-mail: agrosystem@agrosystem.net
web: agrosystem.net

CLD^{grup}

CONCESIONARIA
BARCELONESA

CLD, Neteja i Gestió Ambiental

Gran Via de Carles III, 98, 3a. planta

08028 Barcelona

tel.: 93 330 85 18/19, fax: 93 330 85 23

a. e.: info@grupcld.com

web: www.grupcld.com

SANTA & COLE
DIVISION FORESTAL

Santa & Cole Forestal es un vivero de producción vegetal especializado en el cultivo de árboles de gran formato para su transplante inmediato garantizado.

Otros cultivos en la propiedad:

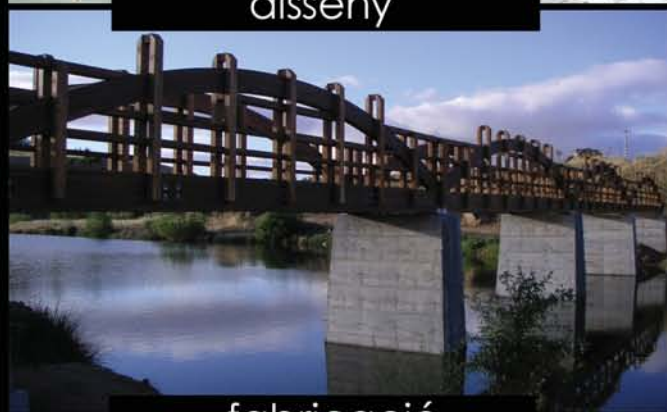
- Arbustos y coníferas autóctonas
- Sección bambús
- Plantas vivaces
- Ecorosales
- Plantas aromáticas

Parc de Belloch
E-08430 La Roca
Barcelona
España / Spain
Tel. +34 938 444 439
Fax +34 938454 123
info@parcbelloch.com
www.santacole.com

www.mediamadera.com

disseny

fabricació

muntatge

Les passarel·les de fusta són un bon exemple de les excel·lents possibilitats d'un material que permet com cap altre una absoluta integració en l'entorn.

Media Madera es preocupa de la totalitat del seu projecte, des de la col·laboració en la concepció i la realització de l'estudi estructural fins a la fabricació i el muntatge definitiu.

media madera
ingenieros consultores

Avda. Juan Carlos I, nº 1, Ofic. 3
33212 Gijón. ASTURIAS. Tfno. 985 30 87 00 Fax 985 30 83 83

- Servei de conservació i manteniment d'espais verds.
- Gestió integral d'arbrat.
- Instal·lació i gestió de xarxes de reg automatitzades.
- Construcció de jardins.
- Obres de restauració paisatgística.
- Repoblacions forestals.
- Disseny d'espais verds.

C/Fra Juníper Serra, 59-75
08030 BARCELONA
Tel.: 93 313 73 00 - Fax: 93 305 01 40

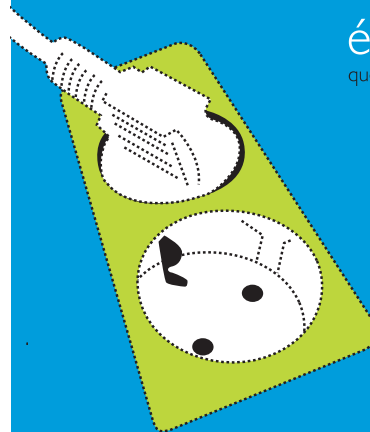
DISSENY GRÀFIC
ECODISSENY

La Plana, 8- 08032 Barcelona
Tel. 93 357 00 50 - 93 357 06 04
Fax 93 357 02 66
eltinter@eltinter.net
www.eltinter.com

PREMI ACCIÓ 21 2004

és molt més
que encendre un ordinador...

Imatge corporativa
Publicitat
Packaging
Pàgines web
Multimèdia i video...

Garden Center | Paisatgisme

JARDINERIA
BORDAS

Serveis jardineria | Lloguer plantes | Venda al major

**Atenció personalitzada
al professional !!!**

i Francesc Lombarte - 627 568 123

Jardineria BORDAS
Av del Mar s/n
08850 GAVA
(C-32 Salida Gava Playa)
Tel: 936 381 780
Fax: 936 622 439
info@jardineriabordas.com
www.jardineriabordas.com

Professionalitat **VERDA**

PISTO 68 S.L.
Padua, 25 ent. 1ª
CP: 08023 BARCELONA
Tel. (0034) 932 176 758
E-mail: pisto68@pisto68.com

**Especialistas en
medio ambiente.**

CENICERO PLAYA

CENICERO PORTÁTIL

**CENICERO URBANO
Y DE PAPELERA**

**RECOGEDOR DE
EXCREMENTOS DE PERRO**

**BICICLETAS
ELÉCTRICAS**

Para más información entren en: www.pisto68.com

EL JAZZ ES PLANTA A LA CIUTADELLA

Des del 7 de juny fins
a l'1 de setembre a la
Glorieta del Parc de
la Ciutadella

Entrada gratuïta

LA CLÀSSICA CREIX ALS PARCS

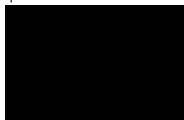

Des del 6 de juliol fins
al 29 de juliol

Jardins de la Tamarita,
Turó Park, Parc de
Diagonal Mar, Jardins
de Ca n'Altimira, Parc
de la Ciutadella, Parc de
la Barceloneta i Parc de
la Creueta del Coll.

Entrada gratuïta

Cicle de Jazz
patrocina:

col·labora:

Cicle de Clàssica
patrocina:

col·labora:

agraïments:

Informa-te'n a www.bcn.es/parcsijardins o al 010 (preu trucada 0,55€ /3 minuts o fracció).

*En cas de pluja els concerts s'anul·laran.

Parcs i Jardins

Ajuntament de Barcelona